Nr 232 Kraków, Czwartek 23 Maja 1912. Rok XXXI.

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.
Numer poranny wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych, numer popołudniowy codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Prenumerata wynosi:

	rocznie:	półrocznie:	kwartalnie:	miesięcznie
W miejscu	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
W Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	32 „	16 „	8 „	2 kor. 70 h.
z dwurazową „ „	38 „	19 „	9 kor. 50 h.	3 „ 20 „
W Państwie Niemieckiem	36 „	18 „	9 koron	3 „ — „
W innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „ — „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracyi „N. Reformy“ w Krakowie.
Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3.
Telefon Redakcyi i Administracyi Nr 41. Dla rozmów **zamiejscowych 1572.**
Nr rach. poczt. Kasy oszczęd. 857.484.
Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.
We Lwowie sprzedaż numerów po 12 hl.: w Biurze dzienników **A. Olszewskiego,** ulica Kilińskiego 3 i w **Biurze Piohna,** ulica Karola Ludwika 9.
Cena numeru 10 hal., z przesyłką pocztową 12 hal.

NOWA REFORMA

NUMER POPOŁUDNIOWY.

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; **miejscową:** Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopcasa i A. Salomonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice. — Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Wisina.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: **We Lwowie** Biuro dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika 21, S. Sokołowski, Pasaż Hausmana 9. — W **Przemyślu** Krug. — W **Jarosławiu** A. Amster. — W **Tarnowie** M. Rocksch. — W **Wiedniu** Herman Goldschmied (sprzedaż pojedynczych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachfolger, Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schallek (Wollzeile). — W **Paryżu** Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, 61 Rue Rougemont.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz 15 h. — **Nadesłane** po 60 h. od wiersza. — **Głosy publiczne** po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 h. — **Załączniki** do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Koło polskie o uniwersytecie ruskim.

Z niebywałą stanowczością w tonie i treści, powzięte zostały wczoraj przez Koło polskie uchwały w sprawie uniwersytetu ruskiego. Rezolucye, przez Koło polskie uchwalone, nietylko mają zasadnicze znaczenie dla kwestyi uniwersytetu ruskiego, lecz polityce polsko-ruskiej w kraju wskazują nowe drogi i kierunki.

Koło polskie nie przesądza wprawdzie kwestyi założenia uniwersytetu ruskiego w kraju i w zasadzie racyę tego postulatu ruskiego uznaje, atoli pod warunkiem, że szkoła ta spełniać będzie jedynie misyę kulturalną. Obecnych stosunków jednakże nie uważa Koło polskie za sprzyjające dla tego postulatu, lecz przeciwnie, nie tai obawy, że ten „przyrost ruskiego stanu posiadania nie będzie służył celom czysto naukowym, że przeto nie przyczyni się do uśmierzenia narodowych przeciwieństw, lecz raczej je pogłębi“.

Jakkolwiek więc zasadniczo nie jest Koło polskie przeciwne postulatowi uniwersytetu ruskiego, przecież z powyższej enuncyacyi wynika niewątpliwie, że w obecnych stosunkach nie życzy sobie jego spełnienia, czyniąc je zależnem, jak z dalszej argumentacyi Koła polskiego wynika, od uspokojenia się umysłów wogóle, w szczególności zaś od zaniechania przez Rusinów obstrukcyi w Sejmie krajowym. Koło polskie uważa obstrukcyę ruską w Sejmie za nieuzasadniony niczem „akt gwałtu Rusinów przeciw Polakom“ i dla tego chce Koło polskie uniknąć pozoru, że gwałt ten „wieńczy pozytywny sukces, polegający na uroczystem przyrzeczeniu założenia ruskiego uniwersytetu“.

W takim tonie i z taką determinacyą, o ile sobie przypominamy, Koło polskie nie określało dotąd stanowiska swojego wobec Rusinów. Po tej enuncyacyi rząd miał do wyboru: albo przerzucenie się na stronę klubu ruskiego, albo utrzymanie dalszych stosunków z Kołem polskiem, jako partyą rządową i odroczenie postulatu uniwersytetu ruskiego na czas nieoznaczony. Widocznie gabinet Stuergkha wybrał tę drugą ewentualność, skoro telegramy dzisiejsze donoszą, że orędzie cesarskie w sprawie uniwersytetu ruskiego wogóle się nie ukaże.

Nadaje to kwestyi uniwersytetu ruskiego zwrot nowy i zaostrza ją w sposób dla postulatów ruskich bardzo niekorzystny, aczkolwiek po tem, co takie jej postawienie wyprzedziło, nie mogący uchodzić za niespodziewany.

Wogóle najważniejszym momentem politycznym w rezolucyach i motywach Koła polskiego jest przeniesienie całej sprawy uniwersytetu ruskiego z terenu parlamentarnego na sejmowy.

Objawem tej tendencyi jest żądanie „iunctim“ między przyznaniem Rusinom uniwersytetu, a wytworzeniem nowych, pokojowych stosunków w Sejmie krajowym, a nadto przyjęcie wniosku posła Głąbińskiego, aby uchwały Koła polskiego w tej sprawie przedłożyć sejmowemu Kołu do zatwierdzenia.

Znamiennem jest wreszcie, aczkolwiek po wszystkich antecedencyach w tej sprawie, nie jest niespodzianką, nie tylko stanowcze oświadczenie się Koła polskiego przeciwko założeniu uniwersytetu ruskiego we Lwowie, lecz żądanie, aby orędzie cesarskie wykluczało Lwów, jako jego siedzibę.

W ten sposób Koło polskie, ze swej strony oczywiście, kwestyę uniwersytetu ruskiego w kraju rozstrzygnęło w sposób jasny i wcale radykalny, odpowiadający opinii publicznej polskiej, objawiającej się w sposób impulsywny i bardzo stanowczy.

Z tego atoli winniśmy sobie zdać sprawę, że przez takie postawienie kwestyi zaostrzą się stosunki polsko-ruskie w kraju. Ich opanowanie i ujęcie w formę właściwą, będzie odpowiedzialnem zadaniem polskich ciał reprezentacyjnych, obecnie przedewszystkiem sejmowego i parlamentarnego Koła polskiego.

Orędzie cesarskie nie ukaże się.

(Telefonem).

Wiedeń, 23 maja.

Zdaje się, że po wczorajszej uchwale Koła polskiego, **cesarskie orędzie w sprawie uniwersytetu ruskiego wogóle się nie pojawi.** W Izbie obiegają pogłoski o zamierzonej obstrukcyi Rusinów w Radzie państwa. Wątpią jednak, czy Rusini istotnie do obstrukcyi przystąpią.— Większa część posłów niemieckich nie poprze obstrukcyi ruskiej, na co Rusini liczyli.

Rusini są więc zupełnie izolowani i wątpić należy, czy zechcą się narazić na niechybną porażkę w pełnej Izbie ze względu na okoliczność, że ogół posłów pragnie jak najprędszego załatwienia pragmatyki służbowej i prowizoryum budżetowego.

Wiedeń, 23 maja.

Minister skarbu ogłasza oficyalnie, że na wczorajszem posiedzeniu Koła polskiego imieniem rządu oświadczył, że ani rząd, ani żaden minister Rusinom nie dał przyrzeczenia co do terminu pojawienia się orędzia cesarskiego, ani też co do miejsca siedziby przyszłego uniwersytetu ruskiego.

Wiedeń, 23 maja.

Wczorajsza uchwała Koła polskiego wywołała w kołach parlamentarnych silne wrażenie. Z dzienników jednak tylko „Reichspost“ dodaje do informacyi z posiedzenia Koła komentarz, stwierdzając, że wczorajsza uchwała stanowi zupełny odwrót z dotychczasowego kierunku polityki polskiej w sprawie uniwersytetu ruskiego. **Daje się to wytłomaczyć ogromnym naciskiem, który agitacya narodowej demokracyi w Galicyi wywołała.** — Świadczyły o tem liczne deputacye z Galicyi do Koła polskiego.

Skutku wczorajszej uchwały na razie trudno przewidzieć. Ponieważ kierownictwo Koła polskiego rząd w innym kierunku dotąd informowało, znalazł się rząd obecnie w bardzo trudnej sytuacyi. Wprawdzie minister Zaleski oświadczył, że rząd nie dał Rusinom przyrzeczeń ani co do terminu orędzia cesarskiego, ani co do siedziby, zdaje się jednak zawsze, że rząd dał Rusinom dalej idące przyrzeczenia, niż sięgała wczorajsza uchwała Koła polskiego.

Jeszcze gorszą jest sytuacya Rusinów, od których się żąda, aby jeszcze przed pojawieniem się orędzia złożyli obowiązujące oświadczenie, że wstrzymają obstrukcyę w Sejmie galicyjskim i do niej nie powrócą. Najbliższe dni rozstrzygną, czy Rusini przyjmą warunki Polaków, czy też przystąpią do hałaśliwej obstrukcyi w parlamencie.

Wiedeń, 23 maja.

„N. W. Tagblatt“ ostrzega Rusinów przed obstrukcyą.

Praga, 23 maja.

„Narodni Listy“ donoszą, że Rusini zamierzają rozpocząć obstrukcyę i że w tym wypadku sesya parlamentarna byłaby odroczoną.

Chaos w Radzie panstwa.

(Telefonem).

Wiedeń, 23 maja.

Oprócz zajść w komisyi wojskowej, także w innych komisyach przyszło do różnych starć i epizodów, świadczących, że między stronnictwami brak wszelkiej styczności, a praca parlamentarna jest bardzo utrudnioną.

W komisyi gospodarczej głosowanie nad postanowieniami ustawy górniczej wydało niespodziane rezultaty. W wielu kwestyach tak zwane stronnictwa większości zostały przegłosowane przez socyalistów i chrześcijańsko-socyalnych. Co do czasu przejściowego dla poszukiwania węgla, zamiast proponowanych lat dziesięciu, komisya uchwaliła lat trzy, tak, że sankcya ustawy w tem brzmieniu stała się bardzo wątpliwą.

Wiedeń, 23 maja.

Ponieważ poseł Verstovszek wczoraj nie doszedł w Izbie do głosu, przeto na dziś zapowiada on kilkugodzinną mowę obstrukcyjną w sprawie pragmatyki służbowej.

Przesilenie gabinetowe.

(Tel. „N. Reformy.“)

Praga, 23 maja.

„Prager Tagblatt“ donosi, że ze względu na trudności parlamentarne i chorobę hr. Stuergkha, **cały gabinet po Zielonych Świątach poda się do dymisyi. Dziennik podaje również skład przyszłego gabinetu, do którego ze strony polskiej wstąpiliby dr Leo i prof. Antoni Górski,** z czeskiej dr Fiedler i Wohanka, z niemieckiej Sylwester i Urban.

Przewrót na Węgrzech.

(Tel. „N. Ref.“)

Budapeszt, 23 maja.

Wczorajsze zajścia w Sejmie i wybór prezydentem Stefana hr. Tiszy, wywołają, jak się zdaje, zupełny przewrót w stosunkach politycznych i partyjnych. Obstrukcyę techniczną uważać należy za usuniętą.

Wczoraj o godzinie 9 wieczór udali się dwaj przedstawiciele partyi Justha, posłowie Bakonyi i Lovassy, do Kossutha z propozycyą o wstąpienie grupy Justha do grupy Kossutha, a przynajmniej o kooperacyę obu stronnictw w obecnej chwili.

Kossuth odesłał ich do hr. Apponyi'ego, który pertraktował z nimi do późnej nocy. Postanowiono, że oba stronnictwa mają obecnie iść zgodnie, ale pod warunkiem, że obstrukcya techniczna będzie wykluczoną.

Wobec tego dzisiaj odbędzie się dalsza dyskusya wojskowa.

Przed porządkiem dziennym zabrać mają głos przedstawiciele obu klubów, aby omówić zajścia przy wczorajszych wyborach prezydenta. Gdyby jednak prezydent odmówił im głosu, obie grupy żadnych nie wyciągną konsekwencyj, ani nie będą czyniły trudności w przystąpieniu do porządku dziennego.

Na razie ułożono program na najbliższe dni. Dalsze rokowania o ewentualne złączenie obu grup, Justha i Kossutha, odbywać się będą w dalszym ciągu.

Justha skłoniły do tego kroku liczne secesye z jego partyi. Wielu wpływowych członków ustąpiło, nie godząc się na polityczny teror, który propagował Justh. Również ogłoszenie strajku generalnego przez socyalistów, przyczyniło się do zmiany stanowiska Justha.

Misya Haldane'a

(Tel. „N. Ref.“)

Londyn 23 maja.

W związku z podróżą Haldane'a do Berlina, dzienniki omawiają sytuacyę międzynarodową, w której, jak się zdaje, zaczną się bardzo poważne zmiany, wywołane wojną włosko-turecką i obsadzeniem wysp na Morzu Egejskiem przez Włochów.

Także z opinii paryskiego „Temps'a“ zdaje się wynikać, że Francya bardzo niechętnie patrzy na postępy Włoch na Morzu Egejskiem, podczas gdy Rosya te kroki Włoch silnie popiera. Istnieją także objawy rozłamu między Francyą a Rosyą i wytwarza się różnica zapatrywań co do polityki bałkańskiej.

Londyn 23 maja.

Haldane ma wybadać stanowisko Niemiec ewentualnie także i Austryi co do polityki wschodniej. Twierdzą, że jest możliwem, iż nastąpi porozumienie między Anglią, Rosyą a Austryą.

Posiedzenie Akademii.

Kraków, 23 maja.

Przy licznym udziale dostojników rządowych i krajowych, przedstawicieli władz, oraz tłumnie zebranej publiczności, odbyło się dziś w auli Collegii Novi doroczne publiczne posiedzenie Akademii Umiejętności.

Z pośród zamiejscowych członków przybyli ze Lwowa dr Władysław Abraham, dr S. Askenazy, dr Franke, dr Kubala, b. namiestnik hr. Piniński. Obok nich po obu stronach katedry zajęli w fotelach miejsca członkowie miejscowi, sami profesorowie Jagiellońskiej wszechnicy.

Posiedzenie zagaił imieniem protektora arcyks. Franciszka Ferdynanda, prezes Akademii Stanisław hr. Tarnowski, krótkiem powitaniem gości i ogólnym rzutem na wyniki działalności Akademii w roku ubiegłym i plany jej na przyszłość.

Z kolei sekretarz generalny, dr Bolesław Ulanowski, odczytał szczegółowe sprawozdanie z czynności Akademii w roku 1911/12. Na wstępie poświęcił sprawozdawca słowo żałobnego wspomnienia zmarłym w roku ubiegłym członkom, ś. p. Bronisławowi Łozińskiemu, Janowi Kowalczykowi, Janowi Ptaszyckiemu, Edwardowi Skibie, Aleksandrowi Stopczańskiemu, Henrykowi Struvemu i Edwardowi Strasburgerowi.

Działalność naukowa Akademii w r. 1911/12.

Ogłoszone drukiem i rozdane uczestnikom zebrania w formie broszury sprawozdania o naukowych czynnościach i wydawnictwach poszczególnych wydziałów Akademii przedstawia w bardzo korzystnem świetle działalność naszej najwyższej naukowej instytucyi.

Z wydawnictw ogólnych ukazały się w roku ubiegłym „Dodatek do katalogu rękopisów Akademii“ w opracowaniu Jana Czubka; prof. M. Rudzkiego „Gwiazdy i budowa wszechświata“, drukuje się zaś obszerne dzieło prof. St. Zaremby „Arytmetyka teoretyczna“.

Komitet dla dziejów porozbiorowych Polski wydał „Dyaryusz Sejmu z r. 1830—1831“. Tom VI wydany przez prof. M. Rostworowskiego. W druku są „Instrukcye i depesze rezydentów francuskich z epoki Księstwa Warszawskiego“, wydawane przez dr M. Handelsmana.

Encyklopedyi polskiej ukończono druk I i II dzieła, obejmującego „Geografię fizyczną“ i „Antropologię“. Na ukończeniu jest druk dzieła V: O kulturze słow. z pracami Niederlego, Kadleca i Brücknera.

W wydawnictwie greckich OO Kościoła IV wieku przygotowano do druku tom pierwszy p. t. „Melatemata patristica“ w opracowaniu prof. Sternbacha.

Wydział filologiczny wydał dwa tomy rozpraw, t. j. 48 i 49 i rozpoczął druk dwóch dalszych tomów. Nadto wydał osobno prace Jachimeckiego „Wpływy włoskie w muzyce polskiej“, Kołodziejczyka „Bibliografia słowianoznawstwa polskiego“ Czubka „Rękopisy hr. Morstinów“ w Krakowie, „Materyały i prace Komisyi językowej“, t. V.

Komisya do badania historyi sztuki w Polsce poza pracami przygotowawczemi wydała „Źródła do historyi sztuki i cywilizacyi w Polsce“. T. I. w opracowaniu Adama Chmiela.

Komisya językowa ukończyła druk tomu 5-go „Materyałów i prac“.

„Biblioteki pisarzów polskich“ ukazały się trzy nowe tomiki „Poetny: obiad albo zabaweczka“, wyd. przez J. Rostafińskiego, „Sielanka albo Pieśni“ z r. 1634, wydano przez p. Rachwała i „Illustrowany kalendarz wł. sny“ z końca XVI w., przez prof. Łosia. Rozpoczęto nadto druk „Pamiętników Janczara“, z uwzględnieniem wszystkich 12 dotychczas znanych tekstów polskich lub czeskich.

Komisya literacka ukończyła druk XIII tomu Archiwum do dziejów lit. i ośw., oraz tomu II-go „Archiwum Filomatów“ w wydaniu p. Czubka, oraz postanowiła przygotować na rocznicę Skargi „Szczegółową bibliografię dzieł Skargi“ w układzie ks. Konst. Otwinowskiego, Jezuity, oraz zgromadzi materyał dla wypełnienia nim całkowicie jednego tomu „Rozpraw“. Wydrukowano nadto XXIV tom Bibliografii polskiej Estreichera, obejmujący spis druków polskich XV—XVIII stulecia (lit. P. — Pam.).

Wydział historyczno-filozoficzny wydał 54-ty tom „Rozpraw“, oraz opublikował z funduszu Nestora Bucewicza następujące prace: 1) Balcer „Skartabelat w ustroju szlachectwa polskiego“, 2) Korzon T.: „Dzieje wojen i wojskowości w Polsce“, tomów 3, 3) Tarnowski St.: „Zygmunt Krasiński“, tomów 2. (Sądzimy, że w tym ostatnim wypadku wydział postąpił niewłaściwie, gdyż dzieło prof. Tarnowskiego jest powtórnem wydaniem rzeczy ogłoszonej przed kilkunastu laty, zatem jako praca znana nie nadawała się do ogłaszania jej w wydaniu powtórnem kosztem funduszów publicznych, gdyż łatwo znaleźć mogła prywatnego nakładcę. Przyp. Red.). Kosztem funduszu Wł. Spasowicza wydano A. Krzyżanowskiego „Pieniądz“.

Ekspedycya Rzymska pracowała od kwietnia do czerwca 1911 r. przy udziale pp. Kętrzyńskiego, Haukego i Loreta i przygotowywała dalszy ciąg wydawnictwa „Monumenta Vaticana Poloniae“.

Nowo zawiązana komisya historyi filozofii polskiej rozpoczęła pod przew. prof. Heinricha pracę nad inwentaryzacyą źródeł rękopiśmiennych ...

Nagrody Barczewskiego.

(Sprawozdania i wnioski komitetu Akademii umiejętności).

W dniu dzisiejszym, na dorocznem posiedzeniu Akademii ogłoszone zostały nazwiska laureatów, którym przyznane zostały nagrody z fundacyi ś. p. Probusa Barczewskiego. Motywa swego orzeczenia komitet Akademii podaje zwykle w formie sprawozdania, ujmującego w pewien obraz cały plon naukowy i malarski z minionego roku. Podczas gdy w sprawozdaniach z lat ubiegłych komitet poddawał obszerniejszemu omówieniu cały plon naukowy, w tym roku odstąpiono od tej formuły i poddano krytycznemu omówieniu jedynie nagrodzone dzieło historyczne. Uwagi te podajemy w brzmieniu dosłownem:

Obszerne dzieło dr Przemysława Dąbkowskiego („Prawo prywatne polskie“ — Lwów, 1910 i 1911), zwróciło szczególniejszą uwagę członków Komitetu nie tylko swoimi rozmiarami, ale przedewszystkiem z tego powodu, iż autor podjął się zadania w ostatnich czasach mało uwzględnianego. Tematy z historyi ustroju Polski i polskiego prawa publicznego nęcą o wiele bardziej, niżeli żmudne poszukiwania nad odtworzeniem całokształtu prawno prywatnych instytucyj.

1) Nagroda za pracę historyczną.

Bandtkie, Burzyński, Dutkiewicz i Helcel nie mieli w ostatnich kilku dziesiątkach lat kontynuatorów, a obfitość źródeł wzmogła się tymczasem, zwłaszcza dla epoki średniowiecznej, w sposób bardzo znaczny. Wszak samo wciągnięcie ogłoszonych świeżo protokołów sądowych przedstawiało naglący, a niełatwy do przeprowadzenia postulat. Monograficzne prace Senatora Hubego o prawie polskiem w XIII i XIV stuleciu dawały już przedsmak, ile pierwszorzędnego materyału kryje się w źródłach prawa praktycznego, t. j. dokumentach i księgach sądowych.

Opracowania historyczne prawa prywatnego w okresie kilku wieków, należą i w literaturze zagranicznej do rzadkich objawów; tem bardziej musiało zainteresować pojawienie się dzieła dra Dąbkowskiego, który pracować musiał po największej części „ex cruda radice“ i nie mógł się odwoływać do tak bogatej w tym przedmiocie literatury monograficznej, jaka istnieje w Niemczech lub Francyi.

Warunki, wśród których powstała książka dra Dąbkowskiego, tłumaczą też jej dodatnie i ujemne strony. Do pierwszych należy przedewszystkiem zbilansowanie rozproszonych wiadomości o normach prywatnego prawa polskiego i staranie, ażeby mozolnie i wyczerpująco zebrane dane ująć w naukową konstrukcyę. Do drugich zaliczyć należy, że autor nie wysnuł z przerobionego materyału odrębnego, z właściwości prawa polskiego wynikającego systemu, lecz w znacznej mierze posługiwał się utartym już szablonem; oraz że w konstrukcyi prawnej nie okazał tej twórczości i oryginalności, na której w tego rodzaju dziełach przedewszystkiem zależy. Możnaby także autorowi zarzucić, że skoro uwzględnił prawo litewskie, wypadało to uczynić z większą dokładnością.

Mimo tych zastrzeżeń nie podobna nie uznać, że oceniając książkę dr Dąbkowskiego ze względu na czas jej ogłoszenia i stan badań nad prawem prywatnem polskiem, strony dodatnie znacznie przeważają nad ujemnemi.

Jeżeli badacz na schyłku swej naukowej karyery redaguje dzieło, będące owocem dociekań całego życia, krytyka winna się odnosić do takiego dzieła inaczej, jak kiedy autorem jest człowiek młody, mający przed sobą wiele jeszcze lat, które może poświęcić pracy badawczej.

Pewna rezerwa w sądach i dyskrecya w konstrukcyi wypływa tu naturalnie ze stosunku autora do źródeł i olbrzymiego przedmiotu, który chce opanować.

Wdzięczność mu się należy za objektywną usługę, którą oddaje nauce; za pewne zaparcie się, kiedy całkowity zebrany przez siebie materyał komunikuje, może nieco przedwcześnie, pracującym na tej samej niwie i niejako ich wzywa do udoskonalenia rozpoczętej przez siebie budowy.

Co z niej zostanie po latach kilkunastu lub kilkudziesięciu, przewidzieć się nie da, ale to pewne, że bez tej podstawy dalsze prace nie prędkoby nastąpiły. Dzieło dr Dąbkowskiego, bez względu na swoje braki, otwiera na oścież bramy do szczegółowych badań nad prawem prywatnem polskiem i dlatego komitet uchwalił jednomyślnie przedstawić je do nagrody im. ś. p. Barczewskiego.

2) Za dzieło malarskie.

Fundacya ś. p. Probusa Barczewskiego, na cele artystyczne przeznaczona, postanawia, że nagrodę winno otrzymać „najlepsze dzieło malarskie, wykonane przez Polaka“, przyczem w rachubę wchodzą jedynie te utwory, „które w ciągu ubiegłego roku kalendarzowego wystawione były w Krakowie na widok publiczny“, Wyłączone zaś od nagrody są „utwory, które więcej niż na rok przedtem gdziekolwiek indziej były już wystawione“.

W ciągu r. 1911 przez wystawy krakowskie (Towarzystwa sztuk pięknych, Sztuki, Kościelną, Związku artystów) przesunął się pokaźny szereg dzieł, świadczący, że ruch artystyczny u nas jest żywy i płodny i to głównie w zakresie malarstwa. O ile znaczną była liczba obrazów, wyszłych z pod pędzla malarzy naszych, o tyle nie można powiedzieć, aby stosunkowo wiele z nich godnych było stanąć w pierwszym rzędzie.

Malarze nasi, nawet posiadający w wysokim stopniu w ręku środki techniczne, zdają się unikać zadań wyższego zakroju, tematów dramatycznych, wymagających wysokiego napięcia duchowego. Przeważnie wystarczają im studya z natury żywej lub martwej, zagadnienia kolorystyczne, wreszcie pejzaże i portrety. W tych rodzajach nie brakło rzeczy nie przeciętnych, świadczących, nietylko o usilnej sumienności przygotowania, ale o istotnym talencie, nawet twórczości.

Na czele licznego zastępu pejzażystów należy wymienić p. Juliana Fałata. Znakomitą była jego akwarela, której nazwa „Śnieg“ nie wyczerpuje szerzej pojętej treści.

Z akwarelowymi również obrazami, zwracającymi na siebie uwagę, jak: „Studya z Tatr“, „Widoki leśne“, „Kwiaty“ i „Wnętrza kościelne“ wystąpił p. Teodor Grott. „Dworek“ p. Józefa Czajkowskiego odznaczał się zaletami nastroju i kolorytu. Coraz większe w tym kierunku postępy czyni p. Stanisław Czajkowski; świadczyły o tem przedewszystkiem olejne jego widoki: „Okolica Racławic“ (tryptyk), „Kościół jesienią“, „Droga do lasu“ i „Nieszpory“. Dobrem schwyceniem efektu słońca w dzień upalny odznaczała się „Pszenica“ p. Włodzimierza Tetmajera, w którego obrazach olejnych uderza zawsze temperament; odczucie swojskich cech wsi polskiej i silny, czasem nieco surowy koloryt. Swojski a poetyczny nastrój stanowił cechę obrazów p. Włodzimierza Kuglera, zwłaszcza zatytułowanych „Konie w słońcu“ i „Szary dzień“, równie jak p. Stefana Filipkiewicza kilku widoków nadwiślańskich, obok których na uwagę zasługiwały bardzo dobre „Kwiaty w wazonach“. Wreszcie wymienić wypada wysuwające się ponad przeciętną miarę „Śniegi“ p. Henryka Uziembły, p. Stanisława Gałka „Widoki Tatr“ i „Kościółek w Dębnie“.

Wśród portretów, których liczba była znaczna, p. Olgi Boznańskiej portret księżnej Adamowej Sapieżyny wyróżniał się wielką subtelnością technicznego wykończenia, delikatnością dotknięcia pędzla, i drobiazgowem zaakcentowaniem piętna, jakie na twarzy ludzkiej wyciska wiek, posuniętem bardzo daleko, przy zachowaniu jednak warunków idealizmu, będącego własnością tak słusznie cenionej artystki. Również idealizmem i pięknym układem, przy użyciu zupełnie innych środków artystycznych, odznaczał się portret pani B., dzieło p. Teodora Axentowicza. P. Alfons Karpiński wystąpił ze zbiorową wystawą portretów i studyów olejnych, które stanowią dalszy ciąg rozwoju działalności malarza z każdym rokiem czyniącego widoczne postępy. Uwydatniały się w nich dobry rysunek, pomysłowość w układzie, efektowny koloryt i francuski iście szyk w pojęciu i przedstawieniu kobiecych postaci. P. Wojciech Kossak w portretach księżnej Teresy Sapieżyny, hr. Jezierskiego na koniu i pani Jerzowej Kossakowej umiał z wielkiem podobieństwem osób portretowanych połączyć szeroki rozmach, tryskające życiem

piśmiennych do dziejów filozofii w Polsce. Prace te prowadzą Dr Twardowski, Dr Rubczyński, ks. Gabryel i Dr Heinrich.

Wydział matematyczno-przyrodniczy ogłosił dwa tomy „Rozpraw“, wydawał „Bulletin international“, osobno zaś wydał H. Zapałowicza „Krytyczny przegląd roślinności Galicyi“ tom III, oraz dzieło Zdz. Opolskiego p. t. „Studyum o istocie przemiany materyi ustrojowej, jako wstęp do nauki o wpływie otoczenia kosmicznego na człowieka“. Nadto roztrząsał wydział na swych posiedzeniach 95 rozpraw, z pomiędzy których 90 postanowił ogłosić w swych wydawnictwach.

Z dziedziny fizyki ukazało się prac 17. Niemniej znacznym był przyrost prac z zakresu chemii, geologii i geografii fizycznej, historyi fizyki oraz paleontologii i zoologii. W botanice zanotowano 11 prac.

Komisya fizyograficzna wydała 45 tom „Sprawozdań“. „Atlasu geograficznego Galicyi“ wyszedł zeszyt 25. Meteorologiczne spostrzeżenia nadsyłało 18 stacyj. W sekcyi geologicznej prowadziło badania 6 współpracowników.

Komisya bibliografij nauk.-matem.-przyrodniczych wydawała systematycznie „Katalog literatury naukowej polskiej“. Zestawienie za rok 1910 wykazuje 586 prac przez 369 autorów.

Biblioteka Akademii wykazywała według inwentarza 42.838 dzieł (oprócz zbiorów Walewskiego i Lubomirskiego). Zbiór map i atlasów liczy 760 numerów. W roku ubiegłym otrzymała biblioteka 270 darów w 469 tomach. Zbiór rękopisów liczy 1810 numerów i 4 depozyty.

Stacya naukowa polska w Paryżu rozwijała się normalnie. Ilość czytelników podniosła się z 5356 do 6091. Stacya urządziła w roku 1911 seryę odczytów. Kronika stacyi notuje pomyślną wiadomość o udzieleniu stacyi po raz pierwszy subwencyi 250 franków ze strony Rady m. Paryża. Inwentarz biblioteki wykazuje przybytek 284 pozycyj.

Doroczne posiedzenie publiczne stacyi odbyło się jak zawsze, w dniu 3 maja 1911 pod przewodnictwem księcia A. Czartoryskiego. Sprawozdanie czytał Wład. Mickiewicz, a prof. dr J. Kallenbach ze Lwowa wygłosił odczyt p. t. „Znaczenie Lelewela“.

Sprawy administracyjne.

Budowa gmachu Akademii postępuje normalnie. Niema wątpliwości, że nowy budynek w jesieni roku przyszłego całkowicie będzie ukończony. Środki finansowe, dzięki wydatnej pomocy rządu i Sejmu krajowego, wystarczą prawdopodobnie na opędzenie kosztów tego przedsięwzięcia, a koszty te (licząc już urządzenie wewnętrzne) dojdą niewątpliwie do poważnej kwoty miliona koron. Pozostaje jednak inna troska. Nowy gmach, dwa razy obszerniejszy od dotychczasowego, będzie wymagać znacznych wydatków na opał, oświetlenie, służbę. Ile to wyniesie, nie da się obecnie dokładnie obliczyć, w każdym razie dotychczasowe dotacye państwowe i krajowe nie będą wystarczające, ażeby, bez ujmy dla naukowego budżetu Akademii, módz nadal prowadzić gospodarkę administracyjną zakładów akademickich.

Sprawy finansowe Akademii rozwijają się w kierunku naszkicowanym w zeszłorocznem sprawozdaniu. Zamknięcia rachunkowe za rok 1911 wykazują, że preliminowane dochody okazują stałą tendencyę do zwyżki i że tworzenie funduszu rezerwowego jest na dobrej drodze. Jest to tem ważniejsze, że dary z przeznaczeniem na ogólne cele Akademii są zazwyczaj drobne i nader rzadkie, a z funduszów specyalnych instytucya nasza na owe potrzeby administracyjne czerpać nie może.

W roku ubiegłym zrealizowanym został tylko jeden legat ś. p. ks. Mikołaja Kulaszyńskiego w kwocie kor. 666 h. 66, który zasilił fundusz żelazny. Poza tem senat akademicki polecił drukarni uniwersyteckiej wypłacić do kasy Akademii kor. 10.000 na fundusz Encyklopedyi polskiej i kor. 5000 na fundusz wydawnictwa podręczników przyrodniczych. Jest wprawdzie zapowiedzianych kilka poważniejszych zapisów i poczynionych kilka legatów, ale co do pierwszych wszelka wzmianka byłaby obecnie przedwczesna, a z powodu drugich toczą się procesy, których wynik aż do ostatecznej decyzyi sądowej pozostaje niepewny.

W uzupełnieniu sprawozdania z działalności naukowej podaje sekretarz jeszcze następujące szczegóły:

Wydział II od kilku lat nosił się z myślą, ażeby kolejno urządzać fachowe ekspedycye naukowe po bibliotekach i archiwach zagranicznych w celu zinwentaryzowania przechowanych tam wiadomości i dokumentów do rzeczy polskich.

Pierwsza taka ekspedycya ze współudziałem pp.: dra Birkenmajera, Łosia i Barwińskiego przy życzliwej pomocy p. dra Collijna, starszego bibliotekarza w Upsali, odbyła się w lipcu i sierpniu roku ubiegłego. Bogaty plon, zebrany przez delegatów Akademii, ukaże się w osobnem wydawnictwie. — W roku bieżącym odbędzie się podobna wyprawa do Węgier. Wezmą w niej udział pp.: dr Łoś, Ptaśnik, Zachorowski oraz prawdopodobnie archiwaryusz państwowy w Budapeszcie dr Ivanyi Bela.

Doniosłość tego rodzaju ekspedycyi polega nie tylko na pozytywnem skonstatowaniu materyałów źródłowych do Polski się odnoszących w zbiorach obcych, ale często także na stwierdzeniu, że w archiwach lub bibliotekach, w których możnaby się spodziewać rzeczy polskich, tych zgoła niema. Oszczędzi to niepotrzebnych późniejszych podróży i poszukiwań, a temsamem pracą badaczom źródłowym znakomicie uprzeszcza.

W badaniach egiptologicznych, prowadzonych pod firmą Akademii wiedeńskiej, krakowskiej i pragskiej uczestniczył w roku ubiegłym i z początkiem roku bieżącego prof. Karol Hadaczek, członek Akademii. Instytucye polskie zyskują na tem współpracownictwie nie tylko przez dostarczoną polskim uczonym możność gruntownego zaznajomienia się z kulturą dawnego Egiptu, ale także przez współudział w przedmiotach wykopanych, których już znaczna ilość do Krakowa nadesłana została.

Nastąpiło z kolei odczytanie nazwiska nowo wybranych członków Akademii, oraz laureatów konkursów akademickich.

Nowi członkowie.

Na wydziale filologicznym wybrany został członkiem korespondentem

dr **Józef Korzeniowski**, kustosz biblioteki Jagiellońskiej.

Na Wydziale matematyczno-przyrodniczym członkiem czynnym krajowym dotychczasowy korespondent

prof. dr **Władysław Kulczyński**;

Członkami-korespondentami zaś dr **Emil Godlewski** (młodszy), prof. embryologii na uniwersytecie Jagiellońskim i dr **Józef Kowalski**, prof. fizyki na uniwersytecie we Fryburgu szwajcarskim.

Nadto wybrano wczoraj na Wydziale filologicznym, na Wydziale historyczno-filozoficznym i na Wydziale matematyczno-przyrodniczym po jednym członku czynnym zagranicznym. Nazwiska tych uczonych podane będą do publicznej wiadomości po uzyskaniu zatwierdzenia przez cesarza.

Nagrody Barczewskiego:

Nagrodę z fundacyi ś. p. Probusa Barczewskiego za dzieło **historyczne** w kwocie 2.160 koron przyznano prof. drowi Przemysławowi **Dąbskiemu** za dwutomowe dzieło „Prawo prywatne polskie“.

Taką samą nagrodę w kwocie 2.160 koron za dzieło **malarskie** przyznano prof. Jackowi **Malczewskiemu** za obraz p. t. „Niewierny Tomasz“.

Nagrodę z fundacyi Konstantego **Simona** za prace napisane w języku polskim z dziedziny fizyki i matematyki, a wynoszącą 900 koron, przyznano po połowie, to jest po 450 koron, drowi Zygmuntowi **Klemensiewiczowi** we Lwowie za pracę „O powstaniu dodatnich ionów na ogrzanych metalach“ i docentowi drowi Stanisławowi **Lorii** w Krakowie za pracę „O magnetycznem zjawisku Kerra w ferromagnetycznych związkach i stopach metali“.

W zakończeniu posiedzenia prof. dr Szymon **Askenazy**, odczytał swoją pracę p. t. „**Sprawa polska w roku 1812**“.

Szczegóły posiedzenia na 3 stronie.

Kronika.

Kraków, 23 maja.

Sarkofag dla śp. Stanisława Wyspiańskiego. W myśl uchwały Rady miejskiej, wykonany został kosztem gminy m. Krakowa sarkofag dla śp. Stanisława Wyspiańskiego w grobach zasłużonych na Skałce, według projektu wypracowanego przez starszego architekta budownictwa miejskiego p. Jana Rzymkowskiego.

Sarkofag wykonany z białego, twardego kamienia mikołajewskiego, przedstawia się nadzwyczaj poważnie, uderzając oko szlachetnemi liniami i dobremi stosunkami. Całość, utrzymana w prostych formach, przedstawia trumnę na katafalku, symbolicznie traktowaną. Sarkofag został wykonany przez znany zakład kamieniarski p. Stanisława Bodnickiego w Podgórzu.

Ze spraw miejskich. (Oświetlenie trzeciego mostu na Wiśle. — Regulacya placu Jabłonowskich).

Na wczorajszem posiedzeniu sekcyi ekonomicznej krakowskiej Rady miasta rozpatrywano wnioski magistratu w sprawie oświetlenia nowego III mostu na Wiśle przy wylocie ul. Starowiślnej. Zatwierdzono projekt i kosztorys na oświetlenie elektryczne rampy mostowej i części samego mostu po stronie Krakowskiej, wypracowany przez elektrownię miejską, w porozumieniu z kierownictwem budowy III mostu. Według tego projektu, rampa będzie oświetlona 5 łukowemi lampami elektrycznemi, most zaś sam otrzyma 1 lampę łukową i 8 lampek żarowych, każda o sile 100 świec. Instalacya jednej lampy łukowej będzie wykonana na łuku żelaznej konstrukcyi mostu, 5 zaś lamp pozostałych, umieszczonych będzie na słupach z manesmanowskiej rury typu wiedeńskiego. Cała instalacya światła elektrycznego na moście i na rampie ma być dokonaną przed końcem czerwca b. r., w tym czasie bowiem ma być III most oddany do użytku publicznego. Część mostu po stronie Podgórskiej, tudzież rampę podgórską, oświetli miasto Podgórze w sposób podobny, jak po stronie krakowskiej.

Następnie obradowała sekcya nad projektem parcelacyi i regulacyi części placu Jabłonowskich, położonego przy ul. Jabłonowskich i Garncarskiej. Większość sekcyi oświadczyła się za przedłożonym projektem parcelacyi i regulacyi, która przeprowadzoną będzie dopiero wówczas, gdy na sprzedaż artykułów takich, jak jarzyny, kapusta i ziemniaki w jesieni, magistrat obmyśli inny plac targowy.

Z Powszechnego Związku artystów. Znani artyści malarze Sichulski i Jarocki nadesłali do Związku za pośrednictwem firmy Altenberga pewną ilość egzemplarzy najnowszej ich teki graficznej, którą nabywać można w Związku (pałac Spiski I. piętro) po cenie 140 koron. — Okazała ta teka, złożona z 20 plansz kolorowych, o motywach figuralnych i pejzażowych (z Ukrainy, Krakowa i Florencyi), odznacza się wysokiemi zaletami pod względem artystycznym i stanowić może cenny nabytek dla miłośników sztuki graficznej. Pojedyncze barwne kartony, oprawione stosownie, mogą być piękną ozdobą pierwszorzędnego salonu. Część dochodu przeznaczona na fundusz Związku artystów.

Rocznica konstytucyi majowej. W I. szkole przemysłowej uzupełniającej żeńskiej w Krakowie urządziła w ubiegłym tygodniu młodzież i grono nauczycielskie uroczysty wieczorek ku czci wiekopomnej Konstytucyi 3 Maja. Do młodzieży przemówił dyr. Walery Krzanowski, podnosząc wychowawcze znaczenie uroczystości narodowych. Odczyt o Konstytucyi 3 Maja wygłosił p. Roman Sowa, ilustrując swój wykład obrazami świetlnymi. Uroczystość zakończyły deklamacye uczenic oraz śpiew chóru pod kierunkiem p. Ant. Rejowskiego.

Nowy dworzec towarowy w Krakowie. Jak z Wiednia donoszą, odbyła się tam wczoraj licytacya na dalsze roboty złączone z budową dworca towarowego w Krakowie. Oferentów było siedmiu: 1) Szpondrowski z Krakowa na 831.000 koron; Liebling i Kahane z Krakowa 830.000 koron; Stryjeński i Ska z Krakowa 825.000 koron; 4) Better i Ska z Krakowa 804 000 koron; 5) Gutmann 783.000; 6) Corazzo ze Stanisławowa 778 000 koron; 7) Hand, Riegelhaupt i Epstein z Krakowa 746 000 koron.

Egzamin dojrzałości abituryentek w **prywatnem gimnazyum żeńskiem H. Strażyńskiej w Krakowie** odbył się pod przewodnictwem p. radcy Tomasza **Sołtysika** w dniach 20, 21 i 22 bm. Otrzymały świadectwa dojrzałości Beaupré Marya, Biegańska Marya (z odznaczeniem), Biskupska Stefania, Głębocka Irena (z odznaczeniem), Jodłowska Marya (z odznaczeniem), Jakubowska Wanda (z odznaczeniem), Jaroszewiczówna Marya, Kłosówna Halina (z odznaczeniem), Kowalska Lidya (z odznaczeniem), Kranzówna Zofia (z odznaczeniem), Maringe Jadwiga (z odznaczeniem), Mikiewiczówna Irena, Orlikowska Celestyna, Pacanowska Marya (z odznaczeniem), Reuttówna Zofia (z odznaczeniem), Wejwodówna Władysława, Wędrychowska Marya (z odznaczeniem), Witkowska Zofia (z odznaczeniem), Złowodzka Marya (z odznaczeniem), Zubrzycka Łucya (z odznaczeniem). Jedną abituryentkę reprobowano na pół roku.

Koncerty symfoniczno-popularne orkiestry p. Czyżowskiego odbywać się będą w miejskim parku dr Jordana w każdy czwartek po południu. Początek o godzinie 4. Wstęp bezpłatny.

Dochód z „dnia kwiatowego“, urządzonego w naszem mieście dnia 7 bm., wynosi brutto 9907 **koron**. Komitet domu pracy i kolonii wakacyjnej dla seminarzystek składa wszystkim, którzy się przyczynili do tak świetnego rezultatu, a przedewszystkiem paniom, które sprzedawały kwiaty, komendantowi korpusu za pozwolenie orkiestrze wojskowej na grę w tym dniu, p. kapelmistrzowi Czyżowskiemu, p. Sobolewskiemu za ofiarowanie znacznej ilości cukierków na cele komitetu, najserdeczniejsze dzięki.

Zjazd ceramików. Dzisiaj o g. 9 wieczór odbędzie się w sali hotelu Pollera posiedzenie komitetu zjazdu ceramików polskich. Pierwsze posiedzenie pełnego zjazdu ceramików odbędzie się jutro o g. 9 rano w sali Banku galicyjskiego, w Rynku głównym.

Wiec słuchaczek uniwersytetu. W piątek dnia 24 b. m. odbędzie się o godzinie 11 przed południem w sali 40 „Collegium Novum“ wiec słuchaczek w sprawie **dopuszczenia kobiet na wydział prawny**.

Ofiara na szpital. Pani Emilia Chrząszczyńska złożyła dar na łóżko pamiątkowe w szpitalu OO. Bonifratrów w Krakowie. Szpital OO. Bonifratrów jest instytucyą godną ze wszech miar poparcia i opieki obywatelstwa, gdyż oprócz pełnej poświęcenia pracy około najbiedniejszych chorych, walczyć musi z niedostatkiem, chcąc zapewnić należytą opiekę chorym. Dlatego też mamy nadzieję, że przykład p. Emilii Chrząszczyńskiej znajdzie dalszych naśladowców. Konwent OO. Bonifratrów składa najgorętsze podziękowanie w imieniu chorych hojnej ofiarodawczyni.

Wycieczka do Bielan. W niedzielę dnia 26 maja urządza „Eleuterya“ statkiem T. S. L. wycieczkę do Bielan. Punkt zborny o godz. 3 po południu na Groblach. W czasie wycieczki pogadanka: „Zabawy ludowe za granicą a u nas“.

Wycieczka w Tatry czterodniowa. Akademicki Związek Sportowy, uzyskawszy od Dyrekcyi kolei koszycko-bogumińskiej wolny przejazd na przestrzeni Bogumin-Szczyrba, urządza z okazyi feryj świątecznych w dniach 24—29 bm. wycieczkę czterodniową na południową stronę Tatr, w okolice popradzkiego Stawu (projektowane wejście na Baszty i Szatana, na Rysy Wysokie, Osterwę, Tępą i Kończystą). Z powodu ograniczonej liczby uczestników ze zgłoszeniami należy się zwracać wcześniej do prowadzącego wycieczkę p. Majewskiego, we czwartek w Collegium Novum, sala Nr 2, o godzinie 8 wieczorem i w piątek do godz. 10·30 przed południem na ulicę Krowoderską l. 19, parter.

Czerwcowa kadencya przysięgłych rozpoczyna się dnia 3 czerwca i potrwa prawdopodobnie do połowy lipca. Z ważniejszych i ustalonych już rozpraw odbędą się: d. 3 czerwca stanie przed przysięgłymi Franciszek Cygan, oskarżony o zabójstwo; dn. 5 czerwca Wiktor Etgens i Tadeusz Tabaczyński, oskarżeni przez Packana i towarzyszy o obrazę czci drukiem; dn. 7 czerwca Jan Siemień o zabójstwo; dn. 10 i 11 czerwca Izaak Orenstein o oszustwo, popełnione sfingowaniem włamania do swego sklepu; dn. 14 czerwca Władysław Zauss, oskarżony przez red. Maryana Dąbrowskiego o obrazę czci drukiem; dn. 15 czerwca Stanisław Haya i jego matka o kradzież w kościele św. Barbary; dn. 17 czerwca Kasper Książek o zabójstwo.

Na pochyłej drodze. Aresztowano wczoraj w Krakowie 13-letnią dziewczynę, Maryę Słomiankę, zamieszkałą podobno w Łobzowie. Słomianka zakradła się do mieszkania pani Maryi Malinowskiej przy ul. Podwale l. 1 i przygotowała sobie już znaczne zawiniątko garderoby do zabrania, gdy spłoszyła ją służąca pani Malinowskiej. Słomianka zakradła się do owego mieszkania dobranym kluczem. Zauważyć należy, że ta trzynastoletnia dziewczyna była już kilkakrotnie karana za drobne kradzieże.

Z kraju.

Uroczystości i wiece narodowe. Ze **Świątnik górnych** piszą nam: Dzień 3 maja uczciły Świątniki górne uroczyście. Po nabożeństwie ruszył olbrzymi pochód na wieś, ku św. Stanisławowi, gdzie o konstytucyi 3 maja mówili pp. dr Hubischt i p. Biarowski, kierownik szkoły. Wieczorem wieś była iluminowana. — Dnia 19 maja na zakończenie obchodu urządziła miejscowa Czytelnia patryotyczny wieczór, na który złożyły się dwie sztuki „Za sztandarem“ i „Pod lasem Żyrzyna“.

Ze **Szczakowy** piszą nam: Dnia 12 maja urządziło miejscowe Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej wiec w sprawie upaństwowienia szkół średnich T. S. L. w Białej. Wiec zagaił ksiądz Wł. Błachorz, referowali poseł Wróbel i p. Błoński z Krakowa. Uchwalono odpowiednie rezolucye.

Z **Grybowa** piszą nam: Dnia 16 maja odbyła się w Grybowie uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę własnego gmachu „Sokoła“. W uroczystości wzięły udział wszystkie warstwy tutejszego społeczeństwa, włościaństwo okoliczne i Sokoli z Nowego Sącza. Poświęcenia dokonał ks. kanonik i proboszcz Tarsiński, poczem przemawiali pp. ks. Solak oraz druh dr Waligórski. Obie mowy były pełne podniosłych myśli patryotycznych. Podczas uroczystości przygrywała orkiestra miejska. W ciągu dnia nadeszło wiele listów i telegramów gratulacyjnych, a między innemi od posła tutejszego prof. Wł. Jaworskiego.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Macierzy Szkolnej odbędzie się w niedzielę 9-go czerwca w Cieszynie, w sali Domu Narodowego. Porządek obrad: **O godzinie 9½ rano I. plenarne posiedzenie**: I. Zagajenie; 2) Przemowy reprezentacyjne; 3. Wybór prezydyum; 4. Powołanie weryfikatorów i skrutatorów; wybór komisyi. **O godziny 1—3 po południu: Obrady komisyi.**

O godzinie 3. po południu II. plenarne posiedzenie: 1 Sprawozdanie komisyi: a) weryfikacyjnej, b) sprawozdawczej; 2) Sprawozdanie komisyi kontrolującej; 3. Dyskusya nad sprawozdaniami komisyi sprawozdawczej i kontrolującej, tudzież nad sprawą udzielenia Zarządowi Głównemu absolutoryum; 4) Wybór członków Zarządu Głównego i 5 członków komisyi kontrolującej; 5. Zatwierdzenie budżetu na rok 1912; 6. Sprawozdanie reszty komisyi; 7. Zamknięcie Walnego Zgromadzenia.

Koncert w Cieszynie. Donoszą nam z Cieszyna: Dnia 18 maja odbył się w Cieszynie koncert, jakiego tu dawno nie słyszano. Rozpoczął go występ młodziutkiego skrzypka, Kożusznika z Zagłębia, ucznia p. Siwego, który rokuje jak najlepsze nadzieje. Następnie z wielkiem uczuciem odśpiewała drowa Buzkowa dwie pieśni polskich kompozytorów, a wreszcie koroną wieczoru była przepiękna gra p. Haliny Skwirczyńskiej, która prawdziwie artystycznie grała utwory Chopina, Bethovena, Paderewskiego, Melcera i Griega.

Koło T. S. L. w Szczakowej. Z Szczakowy piszą nam: Dnia 5 maja odbyło się walne zgromadzenie szczakowskiego Koła im. Kościuszki T. S. L., pod przewodnictwem prezesa p. R. Martiniego. — Obrót kasowy wynosił w roku ubiegłym 1200 K. Towarzystwo urządziło szereg obchodów i wieców narodowych, oraz odczytów. Wybrano ponownie ten sam zarząd.

W sprawie zjazdu Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, mającego się odbyć w tym roku w czasie Zielonych Świąt w Tarnowie, komunikuje nam zarząd tamtejszego Koła T. N. S. W. następujące informacye dla uczestników zjazdu:

W sobotę 25 b. m., w dniu poprzedzającym rozpoczęcie obrad, urzędować będzie na dworcu kolejowym w poczekalni klasy I od godz. 4 do pół do 8 wieczorem komisya kwaterunkowa, wybrana z łona Koła Tow. naucz. szkół wyższych w Tarnowie, która przybywającym uczestnikom zjazdu wskaże mieszkania hotelowe, ewentualnie prywatne.

W dniu tym o godz. 8 wieczór w sali Sokoła odbędzie się uroczysta Akademia ku czci Krasińskiego, ze słowem wstępnem prof. uniw. Jagiellońskiego dra Tadeusza **Grabowskiego**, na którą między innemi złożą się wiersz Wincentego Korolewicza p. t. „Hołd Krasińskiemu“ i baśń fantastyczna prof. Edmunda **Biedera** p. t. „Irydion w ziemi mogił i krzyżów“. Na uroczystość tę zarezerwowaną będzie dla uczestników zjazdu odpowiednia ilość biletów. Prócz tego w tym samym dniu, w sali hotelu Bristol odbędzie się w godzinach wieczornych koleżeńskie zebranie.

W niedzielę o godz. 8 rano nabożeństwo w katedrze, o 9 początek obrad, po skończeniu obrad przedpołudniowych wspólna fotografia na dziedzińcu kasynowym, po południu dalsze obrady, wieczorem bankiet w sali hotelu Bristol. W poniedziałek walne zgromadzenie członków T. N. S. W. i zakończenie obrad.

Nowy Sącz, 16 maja. (Dzielnica Zakamienica. System deptakowy. Stary cmentarz. O muzeum przemysłowe).

Jedną z najbardziej opuszczonych dzielnic naszego grodu jest niewątpliwie Zakamienica. Prócz ulicy Lwowskiej mało co uporządkowanej, reszta przedstawia się jako jedno bagno. Dla rozwoju tej dzielnicy koniecznie potrzeba stworzyć krótkie połączenie z dworcem kolejowym przez wybudowanie drugiego mostu, co powinno jak najszybciej wyjść ze stadyum projektów; potrzebna jest także stanowcza regulacya ulic i budowa kilku najważniejszych chodników, o co szczególnie proszą obywatele z ulicy Naściszowskiej. Może Rada miasta weźmie pod uwagę prośbę, która wpłynęła do magistratu w ubiegłym roku.

Przy pięknem świetle elektrycznem dziwnie wygląda, gdy na najgłówniejszych, najpryncypalniejszych ulicach chodzić się musi po... błocie, a to dzięki systemowi deptaków, które dla wygody publiczności wysypuje się żwirem rzecznym. Deptaki wzdłuż ogrodu Mickiewicza powinny zniknąć w jak najkrótszym czasie.

Stary cmentarz przyprowadza zarząd miasta do wzorowego porządku; po przecięciu go alejami, zaopatrzeniu ławkami i otwarciu bram na przestrzał, będzie on jednem z najprzyjemniejszych miejsc w śródmieściu.

Ażeby ideę muzeum obwodowego ugruntować, powinna Liga pomocy przemysłowej, względnie oddział tutejszy rozwinąć żywą akcyę w kierunku stworzenia działu przemysłowego. Na razie w porozumieniu z T. S. L. możnaby w muzeum historycznem gromadzić zbiory aż do czasu, gdy ich będzie tyle, że można zapukać do miasta o stary zamek Jagielloński.

Śnieg w maju. Z Łanczyna donoszą: Na górach okolicznych leży śnieg. Pasmo Gorganów w okolicy Jaremcza całkiem białe.

Śmierć dwu kobiet od pioruna. Dnia 16 bm. około godziny 10 przed południem uderzył piorun w dom włościanina Fedora Marcinkowa w **Uhornikach**, powiatu tłumackiego i zabił 55 letnią Katarzynę i 20 letnią Anielę Marcinkową. Pożar wzniecony uderzeniem pioruna, zniszczył doszczętnie cały dom.

Ze świata.

Polskie Towarzystwo Szkoły Ludowej w Wiedniu odbyło w dniu 19 maja walne zgromadzenie, wybierając prezesem ks. kanonika I. Łukaszkiewicza, I. wiceprezesem dra E. Hulaczka, II. wiceprezesem Wł. Lubowieckiego, sekretarzem M. Wyżykowskiego, kasyerem F. Cywickiego. Ze sprawozdania nadesłanego widzimy, że Towarzystwo już siódmy rok pracuje wytrwale dla dobra narodu, pomimo rozlicznych na obczyźnie trudności; utrzymuje trzy szkółki ludowe, ochronkę króla Sobieskiego, kurs gimnastyki dla dzieci szkolnych. Biblioteka i dwie wypożyczalnie książek wzrastają co roku. Dzieci szkolne otrzymują książki i przybory szkolne, ciepłe ubranie „na Gwiazdkę“ i wyjeżdżają na kolonie wakacyjne do Galicyi. W czytelni są co niedzielę odczyty, deklamacye, śpiewy narodowe, przedstawienia teatralne i zabawy towarzyskie. — Prócz tego na większą skalę urządza obchody rocznic narodowych. Towarzystwo rozesłało listę na Dar Narodowy 3 maja. Najmniejszy datek będzie pomocą dla ratowania dzieci polskich od wynarodowienia.

Zamach na [illegible]. W kołach teatralnych Wiednia mówią [illegible] o sprawie zamachu na śpiewaka Bakłanowa, [illegible] należącego do personalu artystycznego tamtejszej [illegible]. Ów zamach miała wykonać j[illegible] z [illegible]yższych sfer towarzystwa wiede[illegible] tem, że Bakłanow wzgardz[illegible] wiedeńskie już od pierwszeg[illegible] Bakłanowa narzucały mu się natrę[illegible] zasypując [illegible] osami listów. Portyer opery [illegible] po każdem przedstawieniu odd[illegible] orzymie stosy listów, pochodzące od kobiet. Jedne poprzestawały na na bezimiennych adoracyach, inne domagały się odrazu schadzek. Pewna pani, która żądała schadzki bez skutku, zemściła się na śpiewaku w ten sposób, że wtargnęła do jego mieszkania prywatnego i tam strzeliła do niego kilka razy. Strzały chybiły, a Bakłanow, rozbroiwszy wojowniczą niewiastę, kazał ją odwieźć do... męża. Istnieje wersya, wedle której nie chodziło o odmówienie schadzki, lecz o zerwanie przez śpiewaka już nawiązanych stosunków miłosnych. Dziennikarzom oświadczyła policya, że nic nie wie o tej sprawie, ale ogół mimo to uważa ów zamach za fakt rzeczywisty.

Kongres radiologiczny. Z **Pragi** telegrafują: Dnia 26 lipca b. r. rozpoczną się tu, pod przewodnictwem profesora politechniki czeskiej, Stoklasy, obrady międzynarodowego kongresu radiologicznego. Wykład wstępny wygłosi p. Curie-Skłodowska.

Ospa w Pradze. Jak telegrafują, poczyniono w Pradze nader energiczne środki ostrożności celem zapobieżenia rozszerzaniu się ospy, zawleczonej przez przesyłkę pierza z Włoch. Wczoraj policya osaczyła dom na przedmieściu Lieben, w którym mieszka 59 rodzin, a gdzie miało zajść kilka wypadków ospy.

Odznaczenie. „Wiener Ztg“ ogłasza: Cesarz nadał lekarzowi drowi Kajetanowi **Horochowi** w Wiedniu order żelaznej korony III kl., z uwolnieniem od taksy.

Cesarz nadał radcy leśniczemu i kraj. inspektorowi leśniczemu Karolowi **Chlipalskiemu** tytuł i charakter starszego radcy leśniczego.

Składki. Na Dom polski w M. Ostrawie złożył W. Bieniek 20 K, zebrane w Okocimie przy pożegnaniu p. A. Kucharczyka.

Dla W. P. złożyła M. Gutkowska 3 K.

Z kalendarza. We czwartek 23 maja: Andrzeja Bob m. i Juliana; w piątek 24 maja: N. P. M. Wspomożenia wiernych; w sobotę 25 maja: Grzegorza i Urbana pp.

Wschód słońca dnia 23 maja o godz. 3 minut 46, zachód o godzinie 7 min. 28, długość dnia godzin 1[illegible] min. 42

Z krakowskiego obserwatoryum. Dnia 22 maja termometr doszedł + od 12·8 do 25·0 Cels.; — barometr opadał.

Dnia 23 maja o godzinie 7 rano stan barometru 734·6 mm., termometru + 15·6 Cel.; wiatr północno-wschodni.

Zakopane. (Tel. Związku turystycznego.)

Ciepłota najwyższa + 21·1, najniższa 2·0°. — Ciśnienie powietrza 636. Kierunek wiatru północny.

Prognoza: wiatr halny.

Repertoar teatru miejskiego im. Słowackiego w Krakowie.

We czwartek: „Rozbitki“.
W piątek: „Milionerzy“.
W sobotę: „Kolega Crampton“.
W niedzielę po południu: „Tamten“, wieczór: „Wielki człowiek do małych interesów“.
W poniedziałek po południu: „Kościuszko pod Racławicami“; wieczór: „Paweł I“.
We wtorek: „Kolega Crampton“.
We środę: „Pan Jowialski“.

Repertoar teatru w parku krakowskim.

We czwartek: „Ułani księcia Józefa“.
W piątek: „Krowoderskie zuchy“.

efektowność. Obok powyższych wymienimy jeszcze portrety męskie — utwory pp. Aleksego Nowakowskiego i Włodzimierza Błockiego.

Własnemi drogami idzie na wskróś oryginalny p. Wojciech Weiss, którego każdy obraz jest rozwiązaniem, często mistrzowskiem, trudnego i zawikłanego zagadnienia kolorystycznego. W tym względzie odznaczały się między innemi portret męski „Ojciec“, i portret kobiecy nazwany „Kwiaty“, jak również akt „Kobieta“, uderzający brawurą w zestawieniu barw.

P. Vlastimil Hofmann od lat kilku obdarza nas swemi pełnemi uczucia kompozycyami rodzajowo-religijnemi, w których poszedł śladami Malczewskiego. Madonny i figury przydrożne, wystawione w ubiegłym roku, nacechowane temi samemi właściwościami, co dawniejsze, obawiać się każą, by artysta nie wpadł w pewną manierę.

Do tegoż działu zaliczyć wypada p. Zbigniewa Pronaszki obraz „Puste sieci“ z cyklu „Rybitwi Pańscy“, w którym przebija się elementarna siła kolorytu i śmiałość rysunku. Barwy kontrastowe tak bezwzględnie kładzione, że aż przykre, światła tak jasne, że aż rażące oko i niezrozumiałe, rysunek twardy — oto pierwsze wrażenie. Przezwyciężywszy je, uznać musimy, że poza tymi zbyt surowymi efektami jest duży talent.

PP. Jan Bukowski i Kazimierz Sichulski wystąpili z zajmującym projektami polichromii kościelnej, które pozwalają spodziewać się, że malarskie dekorowanie wnętrz naszych kościołów wejdzie wreszcie na właściwą drogę, przez to, że powierzane będzie prawdziwym artystom. W projekcie pierwszego z nich znać kulturę i zrównoważone poczucie piękna; w projekcie p. Sichulskiego przebija się oryginalność pomysłów i śmiałość zarówno rysunku jak kolorytu, w którym do zupełnej doskonałości życzyćby trzeba pewnego jeszcze wyszlachetnienia; z porównania z dawniejszemi dziełami wnosimy, że artysta od pewnego czasu zaczął na tę drogę wstępować.

Do najlepszych dzisiejszych kolorystów-dekoratorów w wyższym stylu należy prof. Józef **Mehoffer**. Jego dekoracya sklepienia i ścian skarbca katedry na Wawelu, jak kilka innych w tym rodzaju dokonanych prac, oraz projekt malowania wnętrza katedry płockiej, są to dzieła sztuki o cechach monumentalnych. Jego witraże do katedry w Fryburgu, które od lat kilkunastu jeden po drugim komponuje, mają ustalone uznanie w świecie.

W tym przeglądzie całorocznej produkcyi wybitniejszych naszych malarzy na naczelnem jednak miejscu postawić trzeba utwory pierwszorzędnej siły i firmy, jaką w świecie artystycznym naszym jest prof. Jacek **Malczewski**. Zbiorowa wystawa dzieł jego, urządzona w roku 1911 w Wiedniu, odbiła się niemałem wrażeniem w całej krytyce. W Krakowie w ciągu tegoż roku wystawił szereg znakomitych portretów i większych kompozycyj. Wśród tych ostatnich, zwłaszcza obrazami „Kuszenie Chrystusa przez szatana“ i „Niewierny Tomasz“ stanął na wysokości wielkiej sztuki europejskiej. Złożyły się na to: głębsza myśl filozoficzna, doskonały układ, oryginalność pomysłu, pełnia wyrazu w głowach ludzkich, mistrzowski rysunek, wyborna plastyka i świetny koloryt; słowem szlachetności koncepcyi odpowiada tu zapanowanie nad środkami technicznymi. Patrząc na te obrazy każdy powiedzieć sobie musi: tak u nas jeden tylko Malczewski malować potrafi.

Komitet jednomyślnie postanowił do nagrody z fundacyi ś. p. Barczewskiego na rok 1911 przedstawić Akademii Umiejętności obraz p. Malczewskiego p. t. „Niewierny Tomasz“.

Szkoła nauk społeczno-politycznych.
We czwartek od godz. 6—7: Dr H. Landauowa: Polityka handlowa ze stanowiska konsumentów; od godz. 7—8: H. Radlińska: Hugo Kołłątaj jako pedagog społeczny.
W piątek od godz. 6—7: Dr H. Landauowa: Polityka handlowa ze stanowiska konsumentów; od godz. 7—8 H. Radlińska: Hugo Kołłątaj jako pedagog społeczny.

Dział ekonomiczny.

* **W sprawie fabryki soli amoniakalnych pod Krakowem** bawił wczoraj w Wiedniu prezydent Izby handlowo-przemysłowej w Krakowie Dattner i interweniował u rządu o wydanie odpowiedniej ilości soli dla tej fabryki.

Z miejskiej centralnej targowicy na bydło w Krakowie. Kraków, 21 maja. Na dzisiejszy targ spędzono bydła rogatego 45, cieląt 288, owiec i kóz —, nierogacizny 614; razem 947 zwierząt. Płacono za jeden cetnar metr. żywej wagi: buhaje od 79— do 95—, woły od 96 do 104; krowy od 70— do 78—, jałownik od 70— do 88—, cielęta od —·— do —·—, nierogaciznę tuczoną od 105— do 0—; bitej wagi: nierogaciznę od 148— do 158—. Z miejscowych na oko płacono za sztukę: buhaje od 206— do 290—, woły z paszy od 300— do 450—, krowy od 155— do 200—, jałówki od 80— do 100—, cielęta od 35— do 84—, owce i kozy od —·— do —·—.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscowe konsumcye 892 sztuk, na konsumcyę innych gmin kraju 55; cieląt i świń —·—; na eksport za granicę kraju bydła rogatego —, na eksport za granicę kraju nierogacizny —.

Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej.

Ceny bydła rogatego w Wiedniu. (Komunikat galic. Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie, ul. Kraszewskiego, l. 7.)

Ceny na targu wiedeńskim dnia 20 bm. w koronach za 100 kg. żywej wagi. Spęd 4835, z tego wołów tucznych 3831, chudych 463, galicyjskich 441, organizacye nadesłały 190.

Ceny wołów tucznych 84 do 114, galicyjskich 88 do 112, buhajów 92 do 104, krów 70 do 94, bydło chude 56 do 70. [illegible] porównaniu z [illegible] za 20 bm. o 997 sztuk mniejszy. Ceny w porównaniu z cenami zeszłotygodniowemi: wołów tucznych o 2—4 K wyższe, wołów galicyjskich o 2 K wyższe, buhajów o 4 K wyższe, krów wyższe, bydła chudego o 6 K wyższe.

Ceny nierogacizny w Wiedniu. (Komunikat galicyjskiej Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie, ul. Kraszewskiego, l. 7.)

Ceny na targu wiedeńskim 21 bm. w koronach za 100 kg. żywej wagi. Spęd ogółem 16.918, z tego młodych 12.237, tłustych 4681. Organizacye nadesłały 537, z tego galic. Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie 333 sztuk.

Ceny: wybrakowane 90—110, lekkie 110—128, ciężkie 128—1[illegible]0.

Ceny nierogacizny na targu wiedeńskim były w porównaniu z targiem przedtygodniowym w wybrakowanych sortach o 10 hal. wyższe, w lekkich sortach o 4 hal. wyższe, w ciężkich o 8 hal. wyższe za 1 kg. żywej wagi. Spęd w porównaniu ze spędem zeszłotygodniowym był o 1480 sztuk mniejszy, a mianowicie [illegible] 781 sztuk młodych mniej i 699 sztuk tłustych mniej.

Kronika lwowska.

Lwów, 23 maja.

Liczba Rusinów we Lwowie. Przedstawiony w Wiedniu memoryał Rady m. Lwowa, oświadczający się przeciw kreowaniu [illegible] uniwersytetu [illegible] przedstawiające [illegible] 1910 [illegible] ść [illegible] ści Lwowa, [illegible] owa razem z Rusinami, złożonymi w wojsku, a więc elementem napływowym i przejściowym, jest Rusinów zaledwie 21.780. W świetle tych cyfr obecnych można sięgnąć do statystyki z r. 1900 i przedstawić stosunek sił narodowości w poszczególnych zawodach. Otóż z 15.559 Rusinów w r. 1900 we Lwowie, w wojsku 4065, tj. 36·5 proc. ogółu Rusinów, w służbie domowej 1318, w służbie dochodzącej 1069. Wszystkich zatem zawodowo czynnych Rusinów we Lwowie było w r. 1900 zaledwie 3447, z czego w przemyśle 807, w handlu 655, w służbie publicznej cywilnej i innych zawodach umysłowych 683, a zawodowo samoistnych zaledwie 350. Jeśli obecnie z końcem r. 1910 liczba Rusinów podniosła się do ogólnej cyfry 21.780, to wzrost ma źródło w znacznej mierze w większem, niż dotychczas napływie wszelkiego rodzaju służby i zarobników. Tymczasem ludność polska od r. 1900 do r. 1910 podniosła się z 120 634 do cyfry 172.560, czyli o 51.926 głów.

Powyższe cyfry mówią same za siebie. Stwierdzają one polski charakter miasta, znikomą mniejszość Rusinów, a co najważniejsze, dokumentują, że większa część ludności ruskiej w mieście nie osiada na stałe, a stanowi element czysto ruchomy.

W sprawie teatru ludowego we Lwowie odbyło się onegdaj zebranie członków komisyi teatralnej z prezydentem Neumannem i referentem p. Wojciechem Dąbrowskim, w ogrodzie Jezuickim, gdzie jednomyślnie uznano, że gmach teatru należy postawić w ogrodzie, w miejscu znajdującej się tam restauracyi. Co do szczegółów sprawy żadnych jednak uchwał nie powzięto.

Krajowy komitet wykonawczy wiecu nauczycielskiego odbył posiedzenie w niedzielę 19 b. m. we Lwowie. Przedmiotem obrad była sprawa reorganizacyi komitetu, w myśl żądania ostatniego wiecu. Większość mowców oświadczyła się za tem, aby komitet był reprezentacyą organizacyi zawodowych naucz. lud. w Galicyi. Stanowisko to motywowano argumentacyą, że sprawy zawodowe naucz. rozstrzygać ma samo nauczycielstwo. Tym sposobem sprawa zyska na jednolitości akcyi, zapobiegnie się postronnym wpływom sfer nienauczycielskich, a tym, co stoją poza szeregami organizacyi, wskaże się obowiązek szybkiego do niej wstąpienia. W myśl tego sformułowano i uchwalono, większością [illegible] obecnych, następującą zasadę: Komitet wykonawczy ma się składać z 30 członków i 12 zastępców, w połowie z Polaków i Rusinów. Skład komitetu stanowią reprezentanci dwóch istniejących kraj. organizacyi zawodowych, t. j. kraj. Związku naucz. lud. i Tow. „Wzaimna Pomicz".

Na podstawie tej uchwały wybrano z ramienia kr. Związku naucz. pp.: Andruszkiewiczową, Bałabana, Głodkiewicza, Gorzycką, Hummla, dr Kanarka, Kostelockiego, Kwiatkowską, Nowaka, Popowicza, Smulikowskiego, Sobolskiego, Soleskiego, Tomaszewskiego i Ukleję; ze strony zaś „Wzaimnoi Pomoczy" weszli pp. Hajdukiewicz, Harabacz, Jakimowski, Jasienicka, Kirczów, Lewicki Mik., Malicki, Marenin, Rawluk, Snyłyk, Stroński, Wertyporoch, Witwicki, Własijczuk.

Ze względu na obrady subkomitetu komisyi szkolnej w parlamencie nad zmianą § 55 państw. ust. z roku 1869, po wyjaśnieniach pp. Jakimowskiego i Nowaka, jako członków deputacyi naucz. z całego państwa, uchwalono wysłać telegram do prezesów klubów parlamentarnych, przypominający stanowisko nauczycielstwa w tej sprawie.

Prezesem Czytelni akademickiej we Lwowie wybrany został p. Tad. Silnicki. Walne zgromadzenie zamianowało członkiem honorowym Czytelni ks. biskupa Bandurskiego.

Repertoar teatru miejskiego we Lwowie.
W piątek: „Bęben".

Pogrzeb Bolesława Prusa.

Warszawa, 23 maja.

Wspaniałą manifestacyą czci dla zasłużonego pisarza był wczorajszy pogrzeb Bolesława Prusa.

Od godziny 4 po południu nieprzejrzane tłumy publiczności zalały plac św. Aleksandra. — Straż honorową pełnili uczniowie szkół polskich i towarzystwa sportowe. O godzinie 5 przy dźwiękach marsza żałobnego Chopina wyruszył kondukt pogrzebowy z kościoła. Wskutek zakazu niesienia wieńców przez delegacye, złożono wszystkie kwiaty i wieńce na szereg wozów. Były one tak przepełnione wieńcami, że konie z trudem mogły ruszyć z miejsca. Pochód posuwał się ulicami przybranemi w emblematy żałobne. W dzielnicy żydowskiej wszystkie sklepy były zamknięte. Od placu Broni trumnę nieśli przedstawiciele Towarzystwa dziennikarzy i literatów. Tutaj straż pełnili robotnicy i kelnerzy. W czasie pochodu doszło do scysyi między uczniami szkół polskich a studentami uniwersytetu i politechniki. Uczniowie nie dopuścili bowiem do reprezentowania młodzieży szkolnej przez studentów uniwersytetu i politechniki. Ci ostatni jednak wyprzedzili pochód, zdjęli z wozów wieńce od młodzieży polskiej i nieśli je na czele pochodu.

W pochodzie wzięło udział około stu tysięcy ludzi. Nad trumną pierwszy przemówił imieniem wszechnicy Jagiellońskiej i warszawskiego Towarzystwa naukowego prof. Ignacy Chrzanowski. Mowca składa hołd imieniem nauki zmarłemu, który uczył społeczeństwo pojmować doniosłe znaczenie wiedzy. Ś. p. Prus stał się wielkim nauczycielem narodowym i zato cały naród czuć będzie długo wdzięczność dla wielkiego pisarza.

Przemówił następnie J. Matuszewski imieniem dziennikarzy i literatów polskich. Mowca podniósł znaczenie europejskiej wartości żywota ś. p. Prusa. Imieniem kolegów byłej Szkoły Głównej przemówił J. Kotarbiński, w gorących słowach kreśląc sylwetkę młodości ś. p. Prusa. Ceremoniał pogrzebowy zakończył się o godzinie 8 i pół wieczór.

Wiadomości artystyczne, naukowe i literackie.

— **Konkurs Akademii Umiejętności.** Akademia Umiejętności w Krakowie ogłasza konkurs na stypendyum imienia A. Mickiewicza z fundacyi ś. p. P. Radzimińskiej w kwocie 2000 koron. O stypendyum ubiegać się mogą kandydaci, którzy w [illegible]rsytecie Jagiellońskim otrzymali stopień nau[illegible] a którzy pragną w pewnym kierunku dopeł[illegible] swojej za granicą. Kandydat obowiązany [illegible] zastosować się do instrukcyi, jaką otrzyma od komitetu stypendyjnego. Podanie zaopatrzone w dyplom doktorski, dowody pracy naukowej i program studyów za granicą, należy wnosić do kancelaryi akademii do dnia 15 czerwca 1912. Wypłata pierwszej raty stypendyjnej w kwocie 1000 koron nastąpi 10 października 1912, a drugiej 10 kwietnia 1913.

— **Nowe książki:**

Kazimierz Króliński: „Zwycięstwo". Powieść współczesna. Brody. F. West.

Ewa hr. Dzieduszycka: „Wygnani z raju". Szkic powieściowy. Stanisławów. A. Staudacher.

Henryk Salz: „Mocarze". Poezye. Stanisławów. Maryan Haskler. 1912.

Stan. Brzozowski: „Stanisław Wyspiański". (Wydanie pośmiertne.) (Literatura i sztuka. Monografie t. VIII.) Stanisławów M. Haskler.

Petko Teodorow: „Wybór sielanek". Przełożyła z bułgarskiego Józefa z Zagórskich Anc. — Warszawa. E. Wende i Ska.

Jan Bołcikowski: „Piotr Skarga", dramat w 3 aktach. Kraków. Gebethner i Ska.

Edmund About: „Król gór". Powieść. Warszawa. Gebethner i Wolf.

Mieczysław Smolarski: „Poezya legionów". Czasy, pieśni i jej dzieje. Kraków. Nakładem Akademii umiejętności.

Koło polskie i uniwersytet ruski.

(Telefonem.)

Wiedeń, 20 maja.

Wobec tendencyjnego komentarza, który pojawił się dzisiaj w „Reichspost", korespondent wasz dowiaduje się od kierujących polityków Koła, że wczorajsza uchwała w sprawie ruskiego uniwersytetu, w żadnym punkcie nie odbiega od uchwały, powziętej przez komisyę parlamentarną Koła jeszcze przed 14 dniami. Koło w uchwale wczorajszej oświadczyło się zasadniczo za utworzeniem uniwersytetu ruskiego, a zastrzegło się tylko przeciw metodom walki ruskiej i przeciw temu, aby pod groźbą obstrukcyi i wymuszeń czynić miano jakiekolwiek ustępstwa.

Komisya parlamentarna Koła przed 14 dniami zażądała:

1) Normalnego funkcyonowania Sejmu, a więc wstrzymania obstrukcyi.

2) Zabezpieczenia polskości uniwersytetu lwowskiego i instytutów jego tak na stałe, jak na czas przejściowy.

3) Sprawa siedziby uniwersytetu ruskiego załatwioną być może jedynie w drodze ustawodawczej (formuła dra Głąbińskiego z r. 1910 i 1911).

4) Komisya uchwaliła, aby sprawę przedłożyć sejmowemu Kołu polskiemu, i właśnie ta uchwała nastąpiła na żądanie stronnictwa demokratycznego, podniesione przez pp. Germana i Loewensteina, w myśl uchwał Rady naczelnej Polskiego Stronnictwa demokratycznego we Lwowie.

Z tego wynika, że wczorajsza uchwała Koła polskiego nie zawiera nic nowego, prócz uchwał, powziętych przez komisyę parlamentarną przed 14 dniami. Koło dodało tylko od siebie opinię, że utworzenie ruskiej wszechnicy we Lwowie nie uważa za pożądane, ze względu na możliwość niepokojów i starć między młodzieżą, co jak doświadczenie uczy, ma miejsce w tych miastach, w których istnieją dwa uniwersytety. Zresztą wczorajsza uchwała Koła stanowi podstawę do dalszych rokowań z rządem w tej sprawie.

Rusini wobec sytuacyi.

Wiedeń. Do godziny 12 Rusini nie rozpoczęli obstrukcyi, posiedzenie komisyi prawniczej zostało jednak udaremnione z powodu nieobecności Rusinów.

Sprostowanie informacyj.

Wiedeń. W ostatniej chwili zapanowało w sferach Koła polskiego przekonanie, że wiadomość o **odroczeniu orędzia cesarskiego** w sprawie uniwersytetu ruskiego. (Zob. strona 1 „N. Ref.") **nie jest dotychczas sprawdzona.**

Krwawe starcia w Budapeszcie.

(Telegramy „Nowej Reformy" z dnia 23 maja.)

Budapeszt. Już w rannych godzinach **wojsko obsadziło parlament**, aby nie dopuścić robotników przed gmach Sejmu. W ulicy nowopeszteńskiej **wojsko strzelało do strajkujących.** Na placu Wolności **również padły strzały.** Do pokoju dziennikarskiego w gmachu parlamentu wpadł kapitan piechoty i prosił, aby mu pozwolić zatelefonować do koszar o dalsze oddziały wojska. Kapitan ów opowiadał, że **dano 50 strzałów i że wiele osób jest rannych.**

Słychać, że wielu rannych i kilka trupów przeniesiono do gmachu parlamentu.

Obiega pogłoska, że w wielu punktach miasta **przyszło do starć między wojskiem a robotnikami.** Szczegółów brak.

Budapeszt. Podczas strajku generalnego przyszło dziś wielokrotnie do starć między strajkującymi a wojskiem. Do tej chwili mówią **o stu ofiarach, rannych i zabitych.** Szczegółów dotąd brak.

Z Rady państwa.

(Telegramy „Nowej Reformy" z d. 23 maja.

Wiedeń. W Izbie posłów trwają w dalszym ciągu obrady nad pragmatyką urzędniczą.

Przemawia poseł Verstovsek po słoweńsku.

Kombinacye ministeryalne.

Wiedeń. W depeszy, streszczającej wywody „Prager Tagblattu" o rekonstrukcyi gabinetu (zob. str. pierwszą, przyp. red.) zaszła pomyłka o tyle, że z pośród Polaków wymieniają jako przyszłych ministrów, dra Lea i dra Zgórskiego, dyrektora Banku krajowego, a nie dra Górskiego.

Z Koła polskiego.

Wiedeń. Dzisiaj po południu odbędzie się posiedzenie Koła polskiego. Odbędą się dalsze obrady nad sprawą kanałów i dyskusya nad sanacyą finansów krajowych. Koło jest za tem, aby uchwalono przynajmniej podatek wódczany dla sanacyi finansów krajowych i załatwiony został chociaż częściowo plan finansowy, tak, aby pragmatyka służbowa dla urzędników wejść mogła w życie.

Z komisyi szkolnej.

Wiedeń. Komisya szkolna kontynuowała obrady nad wnioskami o zmianie § 55 ustawy szkolnej. W ciągu dyskusyi pos. Tomasek zgłosił wniosek, aby ministerstwu oświaty za złożone w komisyi oświadczenie wyrazić ubolewanie.

Wojna włosko-turecka.

(Telegramy „Nowej Reformy" z d. 23 maja.)

Kapitulacya wyspy Rodus.

Rodus. Ag. Stefani donosi, że ciągle przybywają żołnierze tureccy do miasta i dobrowolnie się poddają. Na wyspie panuje spokój.

Sytuacya w Tripolisie.

Rzym. Ag. Stefani donosi, że oprócz walki w Buchanez, która zakończyła się odparciem Turków ze znacznemi stratami, nie podjęto w Tripolisie nowej akcyi. Po stronie włoskiej był w walce w Buchanez 1 zabity i 10 rannych, w tem 2 oficerów.

Pod skrzydłami Rosyi.

Konstantynopol. Były urzędnik włoskiego konsulatu, którego pod zarzutem szpiegostwa aresztowano i odstawiono do Stambułu, w chwili gdy zbliżono się do ambasady rosyjskiej schronił się do jej budynku. Eskortujący go agent policyjny chciał również wejść do budynku ambasady, aby ująć Włocha, jednakże portyer odmówił agentowi wstępu.

Telefoniczne i telegraficzne wiadomości „Nowej Reformy"

z 23 maja.

O rzekome spalenie portretów pary carskiej.

Wiedeń. Półurzędowy „Fremdenblatt", organ ministerstwa spraw zagranicznych, omawia wiadomość, jakoby we Lwowie na zgromadzeniu, protestującem przeciwko oderwaniu Chełmszczyzny w dniu 19 b. m., spalono publicznie portrety cara i carowej. — Dochodzenia władz nie stwierdziły podobnego faktu — powiada „Fremdenblatt". — Spostrzeżono wprawdzie mały i krótkotrwający płomień pod pomnikiem Mickiewicza, ale ani policyanci, ani agenci, opodal stojący, ani demonstranci, nieco więcej oddaleni, nie wiedzieli, co się wydarzyło.

Odznaczenia cesarskie.

Berlin. Cesarz Wilhelm nadał kanclerzowi Bethmann-Hollwegowi wielki krzyż komandorski orderu Hohenzollernów, a admirałowi Tirpitzowi brylanty do orderu Czarnego Orła.

Walka Roosevelta z Taftem.

Columbus (Stan Ohio). W Columbus otrzymał Roosevelt większość w stosunku 2 : 1. W Toledo stosunek jest odwrotny. W Cincinnati Taft otrzymał większość 5 : 1. W okręgu Cleveland z pomiędzy wybranych delegatów jest 33 zwolenników Tafta, a 19 Roosevelta.

Kolumbus. (Biuro Reutera). Obecne relacye o wynikach prawyborów w stanie Ohio donoszą o znacznem zwycięstwie Roosevelta nad Taftem. Na ogólną liczbę 48 delegatów udało się Rooseveltovi pozyskać dla siebie 38.

Lizbona. Izba posłów 50 głosami przeciw 45 uchwaliła zniesienie poselstwa portugalskiego przy Watykanie.

Londyn. Przywódca ruchu sufrażystek Pankhurst oraz Lawrence i jego żona, skazani zostali na 9 miesięcy więzienia.

Konstantynopol. Minister skarbu Nail bey podał się do dymisyi.

Wiedeń. Wspólny minister skarbu Biliński był wczoraj u cesarza na jednogodzinnem posłuchaniu.

Po zamknięciu numeru.

Kraków, 23 maja.

Z Akademii umiejętności. W dzisiejszem posiedzeniu publicznem wzięli udział prócz wymienionych wyżej pp.: Ks. biskup Nowak, ks. prałat dr Chotkowski, ekscelencya dr Leon Piniński, delegat namiestnictwa Fedorowicz, prezydent apelacyi Hausner, nadprokurator dr Wędkiewicz, wiceprezydent miasta dr Szarski, rektor Akademii sztuk pięknych Laszczka i inni.

Sprawozdanie z odczytu prof. Askenazego podamy w wydaniu porannem.

Sprawa ks. biskupa Ruszkiewicza. Z Warszawy donoszą:

Wczorajsza rozprawa rozpoczęła się o godzinie 11 i pół i trwała do późnej nocy. Przemawiał obrońca biskupa, adwokat A. Pepłowski, który w dłuższej i rzeczowej mowie, popartej argumentami prawnemi, udowadniał, że wyrok sądu arcybiskupiego bynajmniej nie stoi w sprzeczności z przepisami państwowemi. — Obrońca zbijał wszystkie zarzuty aktu oskarżenia. Następnie przemawiał drugi obrońca Chrystowski, udowadniając fałszywe założenia w akcie oskarżenia. Przemawiali dalej obrońcy Pepłowski (syn), Jan Nowodworski. — O godzinie 11 wieczór mowy trwały w dalszym ciągu.

Wyrok zapadnie dziś we czwartek.

Echa sprawy Roniklera. Z Warszawy donoszą: Prokurator Izby sądowej zwrócił się do władz śledczych z żądaniem wznowienia śledztwa pierwiastkowego w sprawie zabójstwa Stanisława Chrzanowskiego w pokojach umeblowanych Zawadzkiego.

We wtorek po południu Marta Zawadzka złożyła za męża Feliksa, skazanego na rok rot aresztanckich 2000 rubli kaucyi wobec czego uwięziony Zawadzki wypuszczony został na wolną stopę.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Podziękowanie.

Przewielebnemu Księdzu Katechecie Władysławowi Stalchowi, Wmu Dyrektorowi Kazimierzowi Jodłowskiemu i Wmu Józefowi Mrożkowi, którzy ze szkołą prybyć raczyli na pogrzeb mego syna Antoniego, składam najserdeczniejsze podziękowanie staropolskiem „Bóg zapłać"!
Stanisław Łaptaś.

NADESŁANE.

Artykuły w tym dziale nie pochodzą od redakcyi).

Cennik Izby handl. i przemysłowej

w Krakowie

z dnia 23 maja 1912, godzina 1 w południe.

I. Waluty: Franki papierowe płacą 95·25 żądają 96·—. 20-to frankówki w złocie 19·— 19·20. Dolary amerykańskie 492·— 497·—

II. Listy zastawne: 5-proc. Listy zast. prem. Banku hipot. 110·— —, 4½-proc. Listy zast. Banku hip. 97·75 98·25. 4-proc. Listy zast. Banku hip. 91·— 91·50. 4½-proc. Listy zastawne Banku krajowego 98·25 99·—. 4-proc. Listy zast. Banku kraj. 91·50 92·50. 4-proc. Listy zast. gal. Tow. kred. ziem. nieok. 97·50 98·50. 4-proc. Listy zast. gal. Tow. kred. ziem. 41-letnie 94·50 95·50. 4-proc. Listy zast. gal. Tow. kred. ziem. 56-letnie 89·75 90·75. 4½-proc. Listy zast. Banku galic. dla handlu i przem. 98·50 99·—.

III. Obligacye i pożyczki: 4-proc. Galic. obligacye propinacyjne 97·50 98·50 4-proc. Pożyczka kraj. z 1893 r. 89·75 91·75. 4-proc. Pożyczka m. Lwowa z 1911 r. 92·— 93·—. 4-proc. Pożyczka m. Krakowa z 1909 roku 89·50 90·50. 4½-proc. Obligacye komunalne Banku kraj. 97·75 98·25. 4-proc. Obligacye kolejowe 87·— 88·—.

IV. Akcye: Banku hipot. we Lwowie 705·— 710.— Banku Galic. dla handlu i przem. w Krakowie 425·— 430·—. Akcye kolei Lwów—Czerniowce—Jassy 540·— 545.—

V. Publiczne zapisy długu: 4/10-proc. wspólna renta pap. 91·75 92·25. 4/10-proc. wspólna renta srebrna 91·75 92·25. 4-proc. renta koronowa austr. 89·— 89·50. 4-proc. renta koronowa węgierska 88·75 89·25. 4-proc. renta austryacka w złocie 113·25 113·75. 4-proc. renta węgierska w złocie 109·50 110·—.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń. 23 maja. (Giełda południowa).
Marki 117·92. Renta majowa 89·20. Renta koronowa węgierska 89·20. Akcye austr. zakł. kred. 639 25. Akcye węg. zakł. kred. 834·50. Akcye Anglobanku 328·50. Akcye Unionbanku 611·—. Akcye Bankvereinu 531·25. Akcye Landerbanku 529·50. Akcye kolei państwowych 733·—. Lombardy 104·25. Akcye fabryki broni 940·—. Akcye tytoniowe 0—·—. Alpiny 968·75. Rima-Muranyi 757·50. Akcya praskiego Tow. żelaznego 3105·—. Losy tureckie 243 50. Ruble 254·50. Skoda 733 50. 4½ proc Listy zawne Banku galic. dla handlu i przem. —·—
Usposobienie: spokojne.

Berlin, 23 maja. (Giełda poranna.)
Akcye kredytowe 199·75. Tow dyskontowe 184 75.
Usposobienie: spokojne.

Giełda warszawska.

Warszawa, 23 maja.
4-procentowa renta rosyjska 90·30 rub.; premiówka z 1864 roku —·— rb.; premiówka z 1866 roku —·—; 4½-proc. obligacye m. Warszawy 90·50; 5-proc. pożyczka rosyjska I emisyi 96·— rb.; 5-proc. pożyczka II. emisyi 370·50; szlacheckie 330·—; 4½-proc. listy ziemskie 88·40 rb; 4-proc. listy ziemskie 83·25 rb.; 5-proc. listy miasta Warszawy 92·85 rb.; 4½-procentowe listy miasta Warszawy 92·50 rb.; 5-procentowe listy łódzkie 90·05 rub.; 4½-pro. listy łódzkie 86·30 rb.; akcye Banku handl. m. Łodzi 423·— rb.; akcye Banku handlowego warszawskiego 418·50 rb.; akcye warszawskiego Banku handl. VII emisyi 436·50 rb.; Cukrownie 310·— rb.; Starachowice 275·— rb.; Lilpop 129·— rub; Rudzki 130·—; Rudzki nowe 130·— rb.; Zawiercie 275·— rb.; Żyrardów 292·50 rb.; Putiłów 161·75 rb.; 5-proc. piotrkowskie 88·60 rb.; 4-proc. m. Wilna 87·10 rb.; Bank dyskontowy 496·— rb.; Borman-Szwede 380·— rb.; nowa renta austryacka 91·05; Berlin 46·37.

Giełda zbożowa.

Budapeszt, 23 maja. — Targ zbożowy.
Pszenica na maj 11·89 do 11·90; pszenica na październik 11·49 do 11·50; żyto na maj —·— do —·—; żyto na październik od 9·66 do 9·67; owies na maj od 0·— do —·—; owies na październik 9·25 do 9·26; kukurydza na maj 9·08 do 9·09; kukurydza na lipiec 9·14 do 9·15; kukurydza na sierpień 7·88 do 7·89; rzepak na sierpień 17·90 do 18·—.
Oferty mierne, chęć kupna mierna, usposobienie silnej pięknie.

L. 56369/1912 4564 3 3
B. a.

Ogłoszenie licytacyi.

Magistrat miasta Krakowa rozpisuje licytacyę ofertową na dostawę sprzętów szkolnych dla nowo wybudowanych szkół miejskich, a mianowicie:
a) dla szkoły przy ul. Szlak;
b) dla szkoły w Dębnikach;
c) dla szkoły w Półwsiu Zwierzynieckiem.

Oferty składać można na dostawę sprzętów dla wszystkich szkół lub też dla każdej szkoły z osobna. Formularze ofertowe można otrzymać w biurze starszego Radcy Budownictwa m. Jana Zawiejskiego, przy ul. Biskupiej l. 2, gdzie również przeglądać można rysunki szczegółowe.

Oferty zaopatrzone kwitem Kasy miejskiej na wadyum złożone w Kasie miejskiej wysokości 2½% wnosić należy w tymże biurze do **dnia 30 maja 1912 r.** do godziny 12 w południe, poczem nastąpi otwarcie ofert sali Magistratu.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa
dnia 17 maja 1912 r.

C. k. Dyrekcya kolei państwowych w Kr...
Wyciąg z rozkładu jazdy
ważnego od 1 maja 1912 włącznie (czas środk. europ.).

Odchodzą z Krakowa:

12·01 w nocy (osob.) do Suchej, Zakopanego i Nowego Sącza.
12.20 w nocy (osob.) do Podwołoczysk.
12·50 w nocy (posp.) Nr 8 do Wiednia. Połączenia: do Opawy.
3.14 w nocy (posp.) do Czerniowiec.
3.55 w nocy (posp.) Nr 10 do Wiednia. Połączenie: do Warszawy.
4.20 rano (osob.) do Oświęcima.
5.30 rano (posp.) Nr 20 do Wiednia. Połączenie: do Wrocławia.
6·45 r. (posp.) do Podwołoczysk, Stanisławowa i Ickan.
6.52 rano (posp.) Nr. 2 do Wiednia. Połączenie do Wrocławia.
7.00 rano (posp. sezon.) do Zakopanego i Rabki od 15 czerwca do 30 września.
7.50 r. (osob.) do Podwołoczysk (połączenie do Stanisławowa, Stryja itd.
8·22 rano (posp.) do Podwołoczysk. Kursuje od 15 maja do 30 września.
8.35 r. (osob.) do Wieliczki.
9.05 r. (osob.) na linię transwersalną do Suchy, Wadowic, Zwardonia itd.
9.20 r. (osob.) do Kocmyrzowa i do Mogiły.
9.30 rano osob.) Nr 18 do Brzecławy (Lundenburga).
10.25 rano (osob. sez.) do Zakopanego i Rabki od 15 czerwca do 30 września.
10.45 r. (osob.) do Podwołoczysk, Ickan, Stanisławowa, Jasła, Stróż, Sokala, Stryja, Kopyczyniec, Grzymałowa.
1.15 pop. (osob.) do Suchej i Oświęcima.
1.30 pop. (miesz.) do Wieliczki.
1.42 pop. (osob.) do Mogiły i Kocmyrzowa.
1.42 pop. (osob.) Nr 45B (od 1 maja do 30 września w niedziele i święta) do Trzebini.
1.57 pop. (osob.) Nr 14 do Wiednia.
2.33 pop. (posp.) Nr 6 do Wiednia. Połączenie: do Wrocławia.
2.51 pop. (pospieszny) do Lwowa (z połączeniami do wszystkich odnóg).
2.55 pop. (osob.) Nr 44B (od 1 maja do 30 września codziennie) do Trzebini. Połączenie: do Warszawy, Wrocławia.
3.00 pop. (osob.) do Tarnowa, Szczucina, Stróż, Jasła i Starego Sącza.
3.45 pop. (osob. sez.) do Zakopanego i Rabki kursuje w każdy dzień powszedni przed niedzielą i świętem od 1 maja do 8 czerwca, a od 15 czewca codziennie.
5.40 wiecz. (osob.) do Rzeszowa.
6.00 wiecz. (osob.) Nr 116 do Oświęcima.
6.45 wiecz. (osob.) Nr 16 do Wiednia. Połączenie: do Warszawy, Wrocławia.
6.55 wiecz. (miesz.) do Tarnowa.
7.40 wiecz. (miesz.) do Wieliczki.
7.44 wiecz. (posp.) Nr 204 (od 15 maja do do 30 września) do Karlsbadu.
7.55 wiecz. (osob.) na linię transwersalną do Suchej, Nowego Zagórza, Żywca, Gorlic, Przemyśla i Tarnopola.
8.00 wiecz. (osob.) do Kocmyrzowa.
8.43 wiecz. (pospiesz.) do Ickan, Bukaresztu, Konstancyi i Konstantynopola.
9.00 wiecz. (osob.) do Podwołoczysk i Lwowa.
10.15 wiecz. (posp.) Nr 4 do Wiednia. Połączenie: do Warszawy, Wrocławia.
10.?0 wiecz. (osob.) do Lwowa, Wieliczki, Jasła, Rzeszowa, Przemyśla i Stryja.
10.34 wiecz. (posp.) Nr 104 do Wiednia.
11·05 w nocy osob. do Wieliczki.

Przychodzą do Krakowa:

12·40 w nocy (posp.) z Czerniowiec.
30.7 w nocy (posp.) Nr 7 z Wiednia. Połączenie z Karlsbadu.
8.32 w nocy (osob.) z Podwołoczysk.
4.57 r. (osob.) ze Lwowa, Przemyśla, Chyrowa, Nowego Zagórza i Rozwadowa.
5.25 rano (posp.) Nr 103 z Wiednia.
5.55 rano (posp.) Nr 3 z Wiednia. Połączenie z Berlina i Wrocławia przez Bogumin
6.00 r. (osob.) z lini tranwersalnej od Nowego Zagórza, Jasła, Nowego Sącza.
6.32 r. (express) z Ickan, Lwowa, Bukaresztu i t. d.
7.20 rano (osob.) Nr 15 z Oświęcima.
7.30 r. (miesz.) z Wieliczki.
7.42 r. (osob.) z Kocmyrzowa i Mogiły.
7.55 rano (osob.) Nr 32 z Oświęcima przez Podgórze-Płaszów. Połączenie z Wadowic przez Spytkowice.
8.14 rano (posp.) (od 15 maja do 30 września włącznie) z Karlsbadu.
8.18 r. (osob.) (od 1 czerwca do 30 września włącznie) z Tarnowa.
8.45 r. (osob.) z Podwołoczysk, Lwowa, Nowego Sącza.
8.48 rano (osob.) z granicy. Połączenie z Warszawy.
9.30 rano (osob.) Nr 13 z Wiednia. Połączenie z Ołomuńca.
11.20 r. (miesz.) z Wieliczki.
11·50 rano (osob.) Nr 39 z Wiednia.
12.58 pop. (osob.) z Kocmyrzowa i Mogiły.
1.10 pop. (osob. sez.) z Tarnowa w niedziele, czwartki i święta od 1 czerwca do 30 września.
1.24 pop. (osob.) ze Lwowa, Sącza, Jasła.
2.05 pop. (osob. sez.) z Zakopanego i Rabki od 15 czerwca do 30 września.
2.20 pop. (pospieszny) ze Lwowa.
2.45 pop. (posp.) Nr 5 z Wiednia. Połączenie z Karlsbadu.
3.30 pop. (osob.) z Wieliczki.
4.45 pop. (osob.) z linii transwersalnej od Sambora, Nowego Zagórza przez Suchą.
4.52 pop. Nr 27 z Brzecławy (Lundenburga).
5.50 r. (osob.) z Tarnowa. Kursuje od 1 czerwca do 30 września włącznie.
6.15 wiecz. (miesz.) z Wieliczki.
6.25 wiecz. (osob.) z Podwołoczysk.
7.08 wiecz. (osob.) z Kocmyrzowa.
7.36 wiecz. (posp.) ze Lwowa. Kursuje od 15 czerwca do 30 września włącznie.
8.10 wiecz. posp. Nr 1 z Wiednia. Połączenie z Karlsbadu.
8.23 wiecz. (posp. sez.) z Zakopanego i Rabki kursuje od 15 czerwca do 30 września.
8.46 wiecz. osob.) Nr 47B (od 1 maja do 30 września w niedziele i święta) od Trzebini
9.10 wiecz. (osob.) z Oświęcima i Alwerni.
9·24 wiecz. (posp.) z Podwołoczysk i Ickan.
9·35 wiecz. (osob.) Nr 19 z Wiednia. Połączenie z Pragi.
10.45 wiecz. (osob.) z Rzeszowa i Jasła.
11.15 w nocy (osob.) z N. Sącza i Zakopanego
11.38 w nocy (posp.) Nr 9 z Wiednia. Połączenie z Karlsbadu.

Mieszkanie do wynajęcia

2 pokoje i przedpokój, kuchnia, spiżarnia, na I lub II p. w oficynie, przy ul. Felicyanek 5 Wiadomość tamże od 10—11 i 3—4. 4398 5 5

Pomocnika

dobrego mechanika, oraz **praktykanta,** przyjmę zaraz. **W. Grodzicki, Kraków,** ul. Grodzka 53. 4462 3 3

Do wynajęcia

lokal fabryczny powierzchni około 250 m², z magazynami w piwnicy, oraz szopa około 200 m², w Podgórzu, od 1 października, ewent. z mieszkaniem złożonem z 8 pokoi.
Wiadomość: **Bartik i Ska, Kraków,** ul. Stolarska l. 15. 4420 8 10

Nowo otworzony

Pierwszorzędny Pensyonat „Atlanta"

przy ul. Karmelickiej l. 9.

Z nowoczesnym komfortem urządzone **słoneczne** pokoje, elektr., łazienki, kuchnię doborową — ceny umiarkowane — poleca

4434 3 3 **Zarząd.**

Kucharka

samodzielna i dobrze gotująca, potrzebna do Kasyna urzędników w kopalni. Pensya 35 K. Zgłoszenia listowne pod **Nr 4472"** przyjmuje Adm. „N. Reformy". 4473 2 2

4 pokoje słoneczne, przedpokój, łazienka, kuchnia, przy ul. św. Filipa l. 22 (róg Rynku Kleparskiego), I p., od 1 czerwca do wynajęcia. 4500 3 3

Potrzebny agent

z działu galanteryjnego. Oferty: „Omega 200" poste rest. Kraków. 4502 3 3

Apteka pod „Gwiazdą"

w Wadowicach

poszukuje **aspiranta.** Curriculum vitae konieczne. Oferty nie uwzględnione bez odpowiedzi. Zgłoszenia do Władysława Hommégo w Wadowicach. 4512 3 3

Do wynajęcia

4 pokoje frontowe, przedpokój, kuchnia, łazienka, oświetl. elektryczne na II p., od 1 czerwca; tosamo mieszkanie na I p. z balkonem od 1 lipca, przy ulicy Krowoderskiej l. 46. 4468 3 3

Parcela

w Krakowie-Nowej Wsi, przy ul. Misiorowskiego, [illegible] tablicą z napisem „Do sprzedania" i nazwiskiem „Marchewczyk", jest do sprzedania. Właściciel: [illegible] Marchewczyk, Warszawa, ul. Marszałkowska 14. 4469 4 4

Poszukuje się panny

stenograf. biegle po niemiecku, o ile moż. ze znajomością czynności biurowych, **do znanego biura spedycyjnego** w Krakowie. Oferty **pisemne** pod **B. M.** przyjmuje Gł. Agencya Dzienników i Ogłoszeń J. Hopcasa A. Salomonowej w Krakowie. 4495 8 3

Pokój

z osobnem wejściem zaraz do wynajęcia, Wiadomość: ulica św. Jana l. 3, I piętro, front, na lewo. 4516 3 3

Lokal

na pracownię stolarską potrzebny od 1 lipca. Zgłoszenia do pracowni stolarskiej Piotra Wyźgi w Krakowie, ulica Długa 21. 4494 3 6

Koncypienta

poszukuje od 15-go czerwca **Dr Ludwik Seeliger, adwokat w Kolbuszowej.** 4519 2 5

L. 54663/912. 4674 1 3
B. b.

Konkurs.

Celem obsadzenia wakujących posad **jednego drogomistrza starszego i dwóch drogomistrzów młodszych** w Biurze drogowem Budownictwa miejskiego oddz. b., rozpisuje się niniejszem konkurs z terminem do **10 czerwca b. r.**

Do posady drogomistrza starszego przywiązane są następujące pobory:
1600 K płacy, 576 K kwaterowego i 200 K dodatku budowlanego,
zaś do posady drogomistrza młodszego:
1200 K płacy, 384 K kwaterowego i 200 K dodatku budowlanego.

Wymaganem jest ukończenie szkoły dla konduktorów drogowych przy Wydziale krajowym we Lwowie i praktyka przy robotach drogowych.

Obsada posad nastąpi na razie prowizorycznie, po roku zadowalniającej służby może nastąpić stabilizacya.

Kandydaci zechcą wnosić podania, opatrzone stemplem na 1 K, z dowodami wieku, przynależności państwowej, ukończenia szkoły, praktyki i krótkim opisem życia — w terminie oznaczonym do Magistratu stoł. król. m. Krakowa.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa,
dnia 21 maja 1912.

Nie trzeba być obojętnym

gdy się pojawi wypadanie włosów lub łupież na głowie,

lecz używać bezzwłocznie

Dra Draliego

wody brzozowej do włosów.

Skutek jest zdumiewający.

Cena 2·50 K i 5 K

Dostać można w aptekach, drogueryach, perfumeryach i lepszych zakładach fryzyerskich.

Fabrykant:

JERZY DRALLE

Podmokle n. Ł.

4336

Starannie

i na czas oznaczony wykonuje roboty artystyczne, konstrukcyjne i budowlane. **Ślusarnia Józefa Pogorzelskiego,** ul. św. Łazarza l. 16 w Krakowie. 4528 2 10

Sprzedam 2-piętrową kamienicę

średniej wielkości, w najlepszej dzielnicy miasta. Zgłoszenia T. W. poste rest. Kraków, za okazaniem kwitu inseratowego. 4459 2 5

Szkoła

hafciarstwa maszynowego Antoniny Piętkowej

w Krakowie, ul. Jagiellońska 7

założona w r. 1900 w Czernichowie, przeniesiona w r. 1907 do Krakowa, odznaczona srebrnym medalem za hafty kościelne. Kurs nauki haftów na maszynach pierścieniowych do szycia i haftu można każdego czasu rozpocząć. Nauka metodycznie i fachowo udzielana, opłata niska, posiadanie własnej maszyny niekonieczne. 4560 2 6

Do pocztowej kompletnej nauki

w celu otrzymania małej poczty przyjmuje się kobiety bez względu na wiek. Zgłoszenia przyjmuje Adm. „N. Reformy" pod 4581. 4581 3 3

Sprzedam na południu

Austryi Willę, **Pensyonat Polski** w miejscu kuracyjnem. Zgłoszenia tylko listowne przyjmuje w zastępstwie H. Fallek, Kraków, ul. św. Gertrudy 2. 4581 4 5

4 piękne

duże, słoneczne pokoje, kuchnia, łazienka, pokój dla służby, tanio do wynajęcia od 1-go lipca b. r. **w Podgórzu,** ul. Lwowska 24. — Wiadomość u stróża tamże. 4562 2 3

Asystent

lub **aspirant** III r. farmacyi, znajdzie umieszczenie od 15 czerwca. Zgłoszenia wraz z warunkami: **„Asystent"** poste restante **Nowy Targ.** 4551 3 3

Gotówkę 150.000 K

ma do ulokowania na solidne hipoteki realności w Krakowie kancelarya **adw. Dra Piotrowskiego, ul. Basztowa l. 16.** 4568 3 3

Asystenta

albo młodszego magistra poszukuje się zaraz na 4 do 6 tygodniowe zastępstwo. Zgłoszenia z podaniem warunków przyjmuje **apteka w Suchej.** 4587 3 3

Koncypienta

z prawem substytucyi lub warunkami uzyskania jej niebawem, poszukuje kancelarya adwokacka w Krakowie od 1 września 1912 lub wcześniej.
Informacyi udziela z grzeczności Dr Ignacy Szado, Kraków, Pijarska 3. 4592 2 3

Aspirant farmacyi

z roczną praktyką poszukuje posady od 1 lipca. [illegible] rest. Wadowice. 4599 2 4

Droguista

pomocnik z półtoraletnią praktyką w większem interesie, obeznany także doskonale z działem aptecznym poszukuje posady. Zgłoszenia pod lit. N. S. 15 poste rest. Kraków. 4593 3 3

Do wynajęcia od 1 lipca

4 pokoje słoneczne, frontowe, łazienka, kuchnia, wygody, ul. Szujskiego l. 1 (róg Krupniczej). Oglądać można od 11—1 i od 3—5 po południu. Wiadomość u odźwiernego. 4677

Pensyonat

do sprzedania **zaraz** bardzo tanio. — **K. R.** poste restante **Kraków,** za okazaniem kwitu inseratowego. 4610 2 3

Los turecki

ma najlepsze wygrane i przedstawia najlepsze widoki wygranej.

Ciągnienie już 1 czerwca 1912.

6 Ciągnień na rok! 6

Główne wygrane, na przemian

złotem	**400.000**
franków	**200.000**

Los gotówką około 253 K lub na

49 rat miesięcznych po 6 K.

Każdy los zostaje wyciągnięty. Natychmiastowe wyłączne prawo do wygranej już po złożeniu pierwszej raty na podstawie prawnego potwierdzenia nabycia. 4477 3 5

Zamówienia przekazem.

Wiedeński DOM WYMIANY Robert REITLER, Wiedeń, IV., Hauptstrasse 20. — (Tylko „Paulanerhof").

Zdolny buchalter-bilansista

i niemiecko-polski korespondent z dłuższą samodzielną praktyką w większych zakładach fabrycznych, doświadczony organizator z chlubnemi świadectwami i poważnemi referencyami, poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia pod **„Pilny"** przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 4613 2 3

Obiady po 1 koronie

z trzech dań, w domu i na miasto, wydaje dom prywatny. Ul. św. Marka l. 20, III piętro, ostatnie drzwi na ganku. 4644 2 4

2 lub 3 pokoje i kuchnia

z komfortem od 1 czerwca do wynajęcia. Ul. Kołłątaja 9. 4624 2 5

Apteka w Żywcu

poszukuje zaraz **aspiranta.** Oferty nie uwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. 4627 2 3

Do pomocy w domu

potrzebna na kilka godzin dziennie osoba umiejąca gotować. — Wiadomość: **Bazar polski, ul. św. Anny 4.** 4669 2 3

Poszukuje się

rutynowanego i energicznego leśniczego, obeznanego dokładnie z manipulacyą i wyróbką drzewa w górzystych okolicach. Reflektanci, którzy się mogą wykazać, iż samodzielnie prowadzili manipulacyę, zechcą nadesłać dokładne zgłoszenia z odpisami świadectw i curriculum vitae pod „Energiczny leśniczy 4628" do Administracyi „Nowej Reformy". 4628 2 3

Sklep

z trafiką do sprzedania. Wiadomość: M. Kleinmann, Grodzka 46. 220

Zjazd ceramików

odbywać się będzie 222 2 3

w sali Banku dla handlu i przemysłu

Rynek, vis-à-vis odwachu.

Rower damski

w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Wiadomość: Szlak 55, godz. 2—4. 4607 2 3

Śmierć molom!

niezawodne środki przeciwko molom, jakoto:

Papier juchtowy,
Antymolina, Eter,
Naftalina, Amol, Mol,
Kamfora, Proszek Andela,

polecają najtaniej

Reim i Ska

Kraków, Rynek 37. 4630 1 2

Do większego przedsiębiorstwa elektrycznego potrzebny zaraz młodszy

zdolny kantorzysta

z praktyką biurową i władający językiem polskim i niemieckim w słowie i piśmie. Oferty nadsyłać należy pod **„Dynamo"** poste restante **Kraków,** za okazaniem kwitu inseratowego. 4642 2 3

Kawaler

na stanowisku, pensya 2400 koron poślubi przystojną pannę o długich, bujnych włosach. Dyskrecya honorowa, anonimy bez celu. **„Port"** poste restante **Lwów.** 4619 2 2

L. 1038. 4588 3 3

Ogłoszenie.

Dnia 28 maja 1912 r. odbędzie się tutaj publiczna ofertowa licytacya na sprzedaż 288 sztuk drzewa w lesie miejskim, oszacowanego na 2032 korony 27 halerzy.

Oferty wraz z wadyum 10%, wnosić należy w dniu tym do godziny 12 w południe.

Bliższe warunki są do przejrzenia w Magistracie.

Myślenice, dnia 15 maja 1912.

Burmistrz
Klebert.

OBRAZY

Axentowicza, Boznańskiej, Czajkowskiego, Dębickiego, Fałata, Filipkiewicza, Grotta, Januszewskiego, Kamockiego, Karpińskiego, Malczewskiego, Matejski, Mehofera, Podgórskiego, Sichulskiego, Stanisławskiego, Uziembły, Weissa, Wyczółkowskiego, Żelechowskiego, Żarneckiego i t. d. — sprzedaje za gotówkę i na spłaty

SALON SZTUKI

B. GABRYELSKA

Kraków - - - - - Rynek 35.

Wystawa otwarta od 9 rano do 7 wieczór. Wstęp wolny. 4600 2 0

Lekcyj języka niemieckiego

metodą Ansona udziela tanio R. S. G., ulica Gołębia 16, II p., front. 4635 1 3

Wisła

Śląsk austr., pensyonat Swoboda, pokoje z utrzymaniem od 5 kor. 4667 1 15

Stare sztuczne zęby

platynę, złoto, srebro, brylanty, kupuje się po cenach najwyższych od godz. 8 do 1 przed poł. i od 2 do 7 wiecz. Floryańska 20, II p., na prawo. 4649 1 3

Do wynajęcia

lokal na sklep w bardzo ruchliwej ulicy od 15 maja lub od 1 czerwca 1912. Wiadomość w filii pierwszej kraj. Pralni Parowej, ul. Szewska l. 15. 4591 1 3

Bridge licytowany

(Auction-Bridge)

Zasady tej najmodniejszej dzisiaj gry, krótko zebrane, wyszły w druku i są do nabycia we wszystkich księgarniach.

Główny skład w księgarni D. E. Friedleina w Krakowie.

413 Cena 1 korona. 39 0

Młody człowiek

władający biegle językiem: polskim, czeskim, niemieckim, francuskim, włoskim i rumuńskim, udzielałby lekcyj konwersacyi jednej lub kilku osobom, w godzinach przedpołudniowych, pod nader przystępnemi warunkami. Wiadomość pod „Argentyna" poste rest. Kraków. 3288 2 2

Górka, krawiec, Kraków

przyjmie robotników. Reflektuje na pierwszorzędne siły. 4432 4 4

Pensyonowany wachmistrz

żandarmeryi, lat 33, władający językami: polskim, niemieckim i trochę ruskim, w słowie i piśmie, zdrowy, energiczny, umiejący prowadzić kancelaryę, poszukuje odpowiedniej stałej posady od 1 czerwca b. r. Objąłby także miejsce leśniczego. — Zgłoszenia **Polak 32** poste restante **Podgórze.** 4476 4 4

20.000 koron

do ulokowania na hipotekę. Ponadto udziela się pożyczek amort. Zgłoszenia pod: **„Fach pocztowy 12", Kraków.** 4388 3 3

Ludwik Stasiak:
Prawda o Piotrze Vischerze.
Rewindykacye własności naszej.
Polska Plastyka średniowieczna
(z 26 fotografiami i rysunki autora).
We wszystkich księgarniach. [illegible]

L. W. 2121/12 4626

Ogłoszenie konkursu.

W celu nadania dwóch wsparć z fundacyi Malwiny z Łukowskich Wirth i Teofili Łukowskiej, wynoszących jednorazowo po trzysta (300) K, ogłasza się niniejszem konkurs.

Oba wsparcia są przeznaczone dla ubogich, zupełnie osieroconych panienek Polek, wyznania rzymsko- lub grecko-katolickiego, które ukończyły przynajmniej czwartą klasę szkoły ludowej i mają już lat szesnaście, a nie przekroczyły dwudziestego roku życia i kształcą się w nauce gospodarstwa wiejskiego, w krawiectwie damskiem, modniarstwie, w wyrobie kwiatów sztucznych lub krawaciarstwie.

Podania należy wnosić do Wydziału krajowego **najpóźniej do dnia 15 czerwca b. r.** i załączyć do nich metrykę chrztu, świadectwo ubóstwa, świadectwo ukończonej przynajmniej czwartej klasy szkoły ludowej, świadectwo właściwego parocha, że kandydatka jest zupełną sierotą i że się wzorowo prowadzi, a wreszcie dowód, że kandydatka kształci się w nauce gospodarstwa wiejskiego, w krawiectwie damskiem, modniarstwie w wyrobie kwiatów sztucznych lub krawaciarstwie.

We Lwowie, dnia 10 maja 1912.

Piotrowski.

Niebywała okazya dla Pań na święta

Z powodu posezonowej wysprzedaży można nabyć poniżej cen kosztu bluzy, kostyumy, spodnice, płaszcze, w magazynie konfekcyi damskiej **Józefa Gałązki, Floryańska 49, I p., Kraków.** 4675 1 5

HOTEL SANS-SOUCI

i NAJELEGANTSZA KAWIARNIA

Lwów, Szajnochy 5 (róg Sykstuskiej)

w centrum miasta, z wszelkiemi wygodami, podług nowoczesnych wymogów urządzony.
Pedantyczna czystość. **Ceny umiarkowane.**

3522 8 19 **Henryk Kaufman,** właściciel.

Lawn-Tennis

Piłki nożne i gumowe, **Hamaki, Leżaki, Krokiety,** Kręgle, Ruksaki i inne artykuły sportowe. Pudła drewniane na kapelusze i do podróży dostać można po cenach konkurencyjnych tylko u **G. Bienenzuch,** skład szczotek, **Kraków, Krakowska 14.** 4596 1 3

Kapelusze damskie strojne

Kapelusze żałobne, Panama i sportowe

oryginalne Modele paryskie i wiedeńskie.

Parasolki i Parasole

ostatnie nowości 2947 9 15

poleca w ogromnym wyborze i **po cenach konkurencyjnych**

Karol Jarosz przedtem **Zimler i Spółka**

Kraków, Rynek 41. Linia A-B. Telefon 2329.

„LUX" „LUX"

Przedsiębiorstwo dla oświetlenia elektrycznego i przenoszenia siły

Teodor Dembitzer i Ska

Kraków - - - - - - ulica św. Krzyża l. 3

wykonuje: Instalacye oświetlenia elektrycznego i przenoszenia siły, instalacye dzwonków elektrycznych i telefonów. — Sprzedaż wszelkich przyborów do oświetlenia elektrycznego i dzwonków elektrycznych. — Stylowe tanie świeczniki elektryczne na składzie. — Kosztorysy i projekty darmo. — **Pogotowie wykwalifikowanych elektro-monterów.** 4657 1 10

Fabryka pieców kaflowych

Tomasza Danza

właścicielka firmy P. Danzowa

w Krakowie, Zwierzyniec, ul. Łączna. Tel. 2331.

Poleca PIECE KAFLOWE w różnych gatunkach i kolorach oraz KUCHENNE wszelkich typów

Szczególniej zasługują na uwagę PIECE BIAŁE, odznaczające się czystością i białością od wszelkich innych dotychczas wyrabianych.

Wszelkie reperacye, przestawiania wykonuje szybko i punktualnie po cenach nader przystępnych.

Na żądanie wysyła się cenniki i próby kafli darmo i opłatnie. 885 19 26

4678 Nr ins. 22

Hala licytacyjna

c. k. Sądu powiatowego cywilnego w Krakowie, ul. św. Jana l. 3.

W sobotę, dnia 25 maja 1912 roku o godzinie 9 rano będą sprzedane:

Biżuterya, korale i srebro stołowe — używane.

Kraków, dnia 22 maja 1912.

Bliższe szczegóły na tablicach w hali umieszczonych.

Bracka 9 obecnie.

Wypożyczalnia Książek

Adolfa Gumplowicza w Krakowie

116 6 0 **Bracka 9** obecnie.

Rządowo uprawniona

fabryka wód mineral. sztucz. i specyalnych leczniczych

pod firmą

K. RZĄCA i CHMURSKI w KRAKOWIE

przy ul. św. Gertrudy pod Nr. 4

wyrabia pod kontrolą komisyi Przemysłowej Tow. Lek. Krak. polecone przez toż Tow

wody mineralne sztuczne

odpowiadające składem chemicznym wodom: BILIŃSKIEJ, GIESSHÜBLERSKIEJ, SELTERSKIEJ, VICHY, MARYENBADZKIEJ, HOMBURG, KISSINGEN, tudzież

specyalne lecznicze 15 24

jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną, oraz **wody lecznicze normalne** z przepisu **Prof. Jaworskiego.**

Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie franco.

Śliczny pokój frontowy

o 2 oknach, umeblowany, wchód osobny, na żądanie z całem utrzymaniem, do wynajęcia zaraz. — Wiadomość: ulica Floryańska l. 4, II piętro. 4680 1 5

Dziewczynka

3 mies., ślubna, jest do oddania za swoją. Wiadomość: Lenartowicza 10, W. Kamińska. 4681 1 8

Zamiast do Zakopanego.

W wolno stojącym domu osobne mieszkanie, 2 pokoje, kuchnia, przedpokój, strych, klozet, wodociąg w kuchni, widok na Zamek i Skały Twardowskiego, przy ul. Sobieskiego l. 241, w willi Grunwald zaraz do wynajęcia niedrogo w Dębnikach. 4650 1 2

Pracownica

do robienia pończoch na maszynie zdolna i pracowita, zostanie zaraz przyjęta na stałą pensyę z utrzymaniem lub od sztuki. **I. Mędrecki, Mogiła Nr 204, pod Krakowem.** 4658

Français

26 ans, diplomé, sachant bien l'allemand, excellentes réferences, cherche situation précepteur, au autre. Offres sous ne 4659 au bureau du journal. 4659 1 2

Ogrodnik

z Ks. Poznańskiego, który we wtorek przeszłego tygodnia oglądał na Nowej Wsi Narodowej ogród przy ulicy Misyonarskiej 14, zechce zaraz we własnym interesie zgłosić się do mnie: plac Dominikański l. 1, II piętro, lub podać swój adres. 4660 1 3

Kamienica

III piętrowa, w VI dzielnicy, z komfortem zbudowana, przynosząca przy pełnym podatku 8%, netto od włożonego kapitału, do sprzedania. Zgłoszenia listowne „Komfort 75" poste rest. Kraków, za okazaniem kwitu. 4661 1 3

25.000 kor. na $6\frac{1}{2}$% do ulokowania na hipotekę realności w Krakowie. Zgłoszenia z dokładnym opisem realności pod „Aniela 3" poste restante Kraków, za okazaniem kwitu. 4662 1 3

Rządca

ekonomiczny, żonaty, bezdzietny, z ukończoną szkołą roln., z długoletnią praktyką i chlubnemi świadectwami, poszukuje posady. Zgłoszenia pod „Rolnik" poste rest. Kraków, za okazaniem kwitu inseratowego. 4664 1 3

Panna

z kilkuletnią praktyką biurową, znająca język niem., poszukuje miejsca (chętnie na prowincyi lub zarządzie dóbr i t. p.). Zgłoszenia „Pracowitość" poste rest. Kraków, za okazaniem kwitu inseratowego. 4663 1 3

Wiktor Barabasz

Skład fortepianów, pianin i harmonium

Kraków, Rynek gł. 39, Linia A-B.

Poleca instrumenta doborowe z pierwszorzędnych fabryk krajowych i zagranicznych. Wyłączne zastępstwo **L. Bösendorfera.**

Wielki wybór w instrumentach przegranych. 24 73 0

Dyrekcya

The Berlitz School

ul. św. Jana 3

podaje do wiadomości, że ceny za lekcye

jęz. francusk. i niemieck.

w godzinach porannych zostały znacznie

zniżone. 4514 2 0

Mieszkanie

składające się z 9 ubikacyj, dla 2 lub 3 rodzin, do wynajęcia na lato. Wiadomość: Zarząd lasów Bystra, p. Jordanów. 4665 1 5

Masło!!

Masło kuchenne 1 kg. K 2 30, cielęcinę K 1 20 opłatnie do każdej miejscowości, szparagi i inne jarzyny, wysyła jak najtaniej **Katolicki dom, Ciężkowice ad Tarnów.** 4483 3 4

Na większy dom

w Krakowie, nowowybudowany potrzebna pożyczka hipoteczna po banku od 50.000—60.000 koron. — **K. J. A.** poste restante **Kraków,** za okazaniem kwitu inseratowego. 4634 1 6

L. 53414 912. 4673

B. b

Ogłoszenie licytacyi.

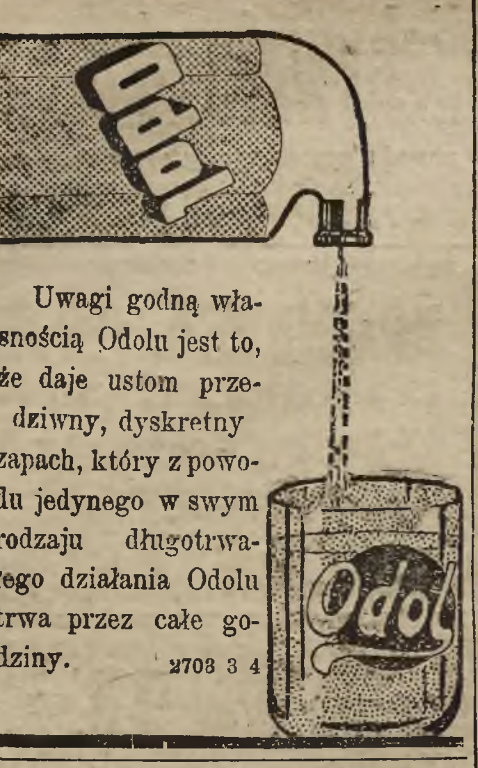
Celem oddania w przedsiębiorstwo budowy kanałów miejskich w ul.: 1) III Kropprzeczce w ul. Dietla, 2) w ul. Krowoderskiej za wałem kolejowym, 3) w ul. św. Ducha, 4) w Półwsiu Zwierzynieckiem do nowej szkoły, 5) na Krowodrzy Murowanej dla środkowej ulicy, 6) w ul. Miedzuch między ul. Augustyańską a Krakowską, odbędzie się w Budownictwie miejskiem oddz. b., rozprawa zapomocą ofert pisemnych **dnia 31 maja 1912 r.** o godzinie 12 w południe.

Wadyum wynosi 2200 koron.

Plany, kosztorysy i warunki można przeglądać w rzeczonem biurze w godzinach urzędowych, gdzie też wydawane będą druki ofertowe.

Oferty wniesione po terminie lub niesporządzone według wzoru, nie będą uwzględnione.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa, dnia 21 maja 1912.

Uwagi godną własnością Odolu jest to, że daje ustom przedziwny, dyskretny zapach, który z powodu jedynego w swym rodzaju długotrwałego działania Odolu trwa przez całe godziny. 2703 3 4

Pierożki

kluseczki, ziemniaczki przysmażane, mleko kwaśne, kaszę tatarczaną, różne jarzyny, jajeczne potrawy i leguminy słodkie 4044 3 0

poleca na kolacye

Kuchnia Jarska „Przyroda"

ulica św. Krzyża L. 7.

Drogueryа w Żywcu

poszukuje **pomocnika** od 1 lipca. 4548 1 6

Powóz

i **konie 5-letnie,** gniade, 159 cm., powozowe i pociągowe, do sprzedania. Prądnik Czerwony l. 36. 4682 1 2

Wyznanie prawdy.

Milczący zawsze sam sobie szkodzi,
Nigdy młodemu skrytość się nie godzi.
A więc przed wami prawdę odkryję,
Że i ja wódeczkę „Spotykacz" piję.
3378

Do wynajęcia od 1 lipca

pierwsze piętro, składające się z 4 pokoi, przedpokoju i kuchni, przy ulicy Szewskiej l. 14.

Wiadomość u dozorczyni. 4683 1 4

Restauracya hotelowa w Krakowie

dobrze prosperująca, z całem urządzeniem, do wydzierżawienia. Wiadomość: Biuro R. Krasuskiej, Kraków, ul. Jagiellońska 6, I p. 4671 1 6

Magister farmacyi

rutynowany, znajdzie umieszczenie od dnia 15 czerwca lub 1 lipca **w aptece Jana Niesiołowskiego w Tarnowie.** 4655 1 4

Okazya!

Z powodu zmiany lokalu sprzedaję, za gotówkę i na raty, lampy gazowe i elektryczne, wiszące i stołowe, oraz przybory do tychże o 20% taniej od konkurencyi. **Firma Dym, Kraków,** ul. Wielopole 3. 4536 1 2

Lokal sklepowy

duży, z dwiema wystawami, przy jednej z najruchliwszych ulic Krakowa, korzystnie do odstąpienia od 1 lipca b. r. Zgłoszenia pod: **„Labor"** poste restante **Kraków,** za okazaniem kwitu inseratowego. 4668 1 5

Zarząd folwarku

Wołowice, poczta Czernichów, sprzedaje **bardzo ładne i smaczne szparagi** po cenach targowych. O liczne zamówienia uprasza. 4452 3 7

2723 52 0

Parcela budowlana 680 sążni, w Zwierzyńcu pod Kopcem Kościuszki, z wolnej ręki do sprzedania. B. W. poste restante Zwierzyniec. 4457 4 6

Apteka pod Gwiazdą

w Jarosławiu

poszukuje **magistra** dobrze polecowego. 4448 3 6

Miód

patokę, kuracyjny i deserowy, z własnej pasieki, w 5 kilowych puszkach po 7 K 50 h, a miód do picia w 5 kilowych gąsiorach wysyła opłatnie ks. W. Mikitka, proboszcz w Hupczyńcach, poczta Denysów. 2963 26 0

Księgarnia G. Gebethnera i Sp. w Krakowie

otrzymała na skład główny:

	Koron
Błeszyński K. **Monizm a filozofia**	1·—
Hempel J. **Doświadczenie religijne**	—·80
Herbaczewski B. **Jako bogowie.** Opowieść liryczna	2·40
Hovorka L. **Franciszek Palacky.** Ojciec narodu czeskiego	—·40
Krasińskiego Z. **Listy do Augusta Cieszkowskiego** 2 tomy	15·—
Muzeum pożytecznych rzeczy, osobliwych ludzi i zjawisk natury	1·50
Straszewski dr M. **Dzieje filozoficznej myśli** polskiej w okresie porozbiorowym	10·—

Do nabycia we wszystkich księgarniach. 4422 2 3

Płeć udelikatniają i wybielają jedynie mydełka „TLEN"

wyrabiane **z najczystszych** tłuszczów, wolne od alkaliów, działających szkodliwie na skórę.

„Tlen" mydło owalne (w 10 zapachach)	K —·20
„Tlen" mydło „Nachakatę" (w 10 zapachach)	K —·30
„Tlen" mydło hygieniczne natłuszczone	K —·40
„Tlen" mydło Imci P. Zabłockiego (w 14 zapachach)	K —·50
„Tlen" mydło „Eau de Cologne"	K —·70
„Tlen" mydło „Białe Lilie"	K —·80
„Tlen" mydło ogórkowe	K —·80

Wszystkie te mydełka odznaczają się miłemi i intensywnemi zapachami i zmydlają się doskonale do ostatka. 4507 1 0

Specyalność:

„Tlen" mydło od łupieżu	K 1·20
„Tlen" mydło neutralne do pielęgnowania cery normalnej	K 1·—
„Tlen" mydło alkaliczne do pielęgnowania cery tłustej, połyskującej, skłonnej do wągrów i pryszczy	K 1·—

Wszędzie do nabycia. **Żądać wyraźnie mydełek z marką „Tlen".**

Marka Koestlin

Koestlina Sire-Sire-Keksy
Koestlina Lobe-Keksy
Koestlina Albert-Keksy
Koestlina Rido-Keksy

w patentowanem III opakowaniu, zawsze świeże.

Znakomite herbatniki, najlepsze pożywienie dla dzieci i chorych.

246 34 50

Zwyczajne Ogólne Zgromadzenie

Członków Banku Melioracyjnego

Stowarzyszenia zarejestrowanego z ograniczoną poręką, odbędzie się we Lwowie, w lokalu własnym, ul. 3-go Maja l. 21, **dnia 8 czerwca 1912 o godzinie 5 po południu** z następującym

Porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Zgromadzenia z dnia 27 maja 1911 r.;
2. Sprawozdanie Dyrekcyi z czynności i zamknięcia rachunków za r. 1911;
3. Sprawozdanie Komisyi rewizyjnej Ogólnego Zgromadzenia;
4. Wnioski Rady nadzorczej co do podziału zysków;
5. Wnioski o zmianę statutu,
6. Wybór Członków Rady nadzorczej w miejsce ustępujących;
7. Wybór Członków Komisyi rewizyjnej Ogólnego Zgromadzenia;
8. Wnioski Członków.

Lwów, dnia 23 maja 1912 r.

Rada Nadzorcza Banku Melioracyjnego

Stow. zarejestr. z ogran. poręką.

Henryk Potworowski sekretarz. *Franciszek Rozwadowski* prezes.

Uwaga: Gdyby Zgromadzenie ogólne dla braku kompletu nie mogło odbyć się w powyższym terminie, odbędzie się ono z tym samym porządkiem dziennym, bez względu na liczbę obecnych, w tym samym dniu o godzinie 6 po południu. 4572

M. Beyer i Spółka

Kraków, Sukiennice Nr. 12—14

poleca

Nowości na sezon 1912

Bluzki z zefirów angielskich
„ batystowe
„ jedwabne

Halki najnowszym fasonem półjedwabne, jedwabne i alpakowe. 8302 6 0

BANK „SLAVIA"

Pierwszorzędne słowiańskie Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń, otworzył oddział

ubezpieczeń od kradzieży z włamaniem

na ważność których zwraca uwagę szczególnie przy zbliżającej się porze letnich wyjazdów, gdy opuszczone mieszkania najłatwiej stają się łupem zbrodniarzy. — Bliższych wyjaśnień chętnie i bezpłatnie udziela

GENERALNA REPREZENTACYA WE LWOWIE

ulica Kopernika l. 38, I piętro. Telefon Nr 1338

i Główna Reprezentacya w Krakowie

ulica św. Jana L. 1.

Przyjmuje się również pod bardzo korzystnemi warunkami ubezpieczenia życiowe, od ognia i szyb szklanych przed rozbiciem. — Zdolni i chętni do pracy zastępcy mogą być bezzwłocznie przyjęci. 4654 1 2

4666 Wyłączne zastępstwo na Kraków i zachod. Galicyę 1 (

A. Skórczewski i Polakiewicz, Kraków.

Codzienna licytacya!

od cen przez nabywców ofiarowanych przez ma, z powodu zmiany lokalu od 4—6 w 4018 11 0

Publicznej hali Aukcyjnej - Rynek 16.

CYRK

Solange d'Atalide

najwytworniejsze francuskie Towarzystwo cyrkowe **w Krakowie,** w osobnym, nowym budynku, **naprzeciw parku Krakowskiego.**

Pierwsze galowe przedstawienie **25go maja,** o g. 8 wieczór

Największe atrakcye naszych czasów.
Najlepsze tresury naszych czasów.
Najlepsze konie naszych czasów.
4679

Z Drukarni Literackiej w Krakowie. ul. Jagiellońska 10. Rządca drukarni L. K. Górski.